

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Matyt Maskolija Europoje ne daug turi pritarę, kadangi ji antai Balkanų puslapyje viešpatyčių reikalais ne laukia sutarimo kitų Europos viešpatyčių, bet viena krepiausi į Serbiją su rodo, ne reikalaujant nuo Austrijos žemės plotų už pasisavinimą Bosnijos ir Hercegovinos, pasigalinęti vien ekonomiskais reikalais. Mat pirmą Maskolija kreipėsi į Europos viešpatystes užmąydamas visoms įsikurti į tarp Austrijos ir Serbijos, apreiškė abiem, kad Europa karo negėdžia. Maskolijos užmąymą vienok atmetė Vokietija, neparemda jo ne kitos viešpatystės. Vokietija apreiškė, jog vietoj reikalaujant nuolankumo nuo Austrijos, Europa privalo reikauti, kad Serbija ne erzintų Austrijos. Ir Vokietijos nurodymas rado pritarimą kitų Europos viešpatyčių, neišskiriant Prancūzijos. Prancūzija pirmutinę pradėjo Serbijai kalbinti išsiaiškinti kasta Austrijos išplatinimo savo rubežį ir darė jį sušizinojusi su Austrija ir Vokietija.

Toks nepasisekimas Maskolijos, suprantama, jai, patikti negalėjo, nes seniau, kada caro viešpatystė laikoma buvo neispauskaitai galinčia, tokio ignoravimo jos sumanyto nebuvo buvę, nes prieš karą su Japonija nieks ne dryso pyktiesi su Maskolija. Dabar jau jau visai kitaip. Net senieji jos draugai traukia salin nuo Maskolijos, nes iš susidraugavimo su ja naujos sau negali sulaukti, turi savo pinigais caro viešpatystę gelbėti nuo visiško nusibankrutimo. Ties Maskolija dabar jau Europoje nieks ne drebą.

Todėl tai Maskolija, neturėdama paramos kitų viešpatyčių, prie jų nesikreipia. Ir dabar, vietoj veikti drauge su kitoms Europos didesnioms viešpatystėms, viena atsiliepė į Serbiją, perstatė jai pavojų besiginklavimo, davė rodą pasigalinęti taisyklomis pasileidimais, kokių sutinka jai suvaldinti Austriją, būtent: naujas Bosnijos rengiamas gelžkelių linijas Austrija sutinka tepti, kad jos susidurtų su Serbijos gelžkelių.

Maskolijos diena padavė sumanytą biudžetą sumamams. Duma: peikė rando sumanytą biudžetą, smarkiai jį sukritikavo, kadangi jam sumanyta daug didesnis išlaidos karūmenės, ir laivyno reikalais, o kur kas mažiau tokiems reikalams, kurie Maskolijos ekonomikai ir kultūriškai pakelti galėtų. Izdo ministeris apreiškė, jog peikimas didelių išlaidų karūmenės reikalams yra visai teisingas ir kad duma ne privalo pritari ti didesniams padidinimui tiems mieriems išlaidų. Bet drauge ministeris apreiškė, jog Maskolijos kreditas užrubežiuose kyla. Tam ištikro galiama tikėti, nes tik kreditas šiame tarpu pakėlė vėl nors trumpam laikui Prancūzijoje gauti pinigai; jiems pasibaigus, caro rando kreditas vėl nupulti turės ir tas trauksis tol, kol valdžia iš netikusių, nedorybių biurokratų rankų nepereis į pačių ūkėjų rankas, kurie geriau negu biurokratų pataikys rupintis plačios viešpatystės reikalais.

Dumoj jau seniai pakeltas sumanytas panaikinti Maskolijoj visiskai mirties bausmę, kokios išliko nėra kriminalistinė kodekse ir paprastieji teismai ištikro mirtin kaltininko pasmerkti negali. Bet karškieji teismai lyg tyčia dabar siūnia ant kartvųjų dangių žmonių negu siūnti jį esant karo stoviu. Tai ir dabar Peterburgo karškieji teismai pasmerkę mirtin Avatinovą tik už tai, buv jis neva norėjęs užimti kokį ten oficerą ir nenorėjęs duotiesi suimti. Avatinovą pernai suėmė gelžkelio traukinyje, kuriuo jis Kopenhagą Maskolijon važiuo caro motina; jį nužiūrėjo, buv jis norėjęs carienę užimti. Bet teisme toki apkalčiai nmai ne buvo paninėti, nes matyt jį paremė truko davė, todėl sumanė visai ne esančius, išmilytus apkalčintimus, ir ant tokių pasirėmęs, karškieji teismai pasmerkę Avatinovą pakarti. Pigiai mat kaipojama žmogus gyvastis caro viešpatystę, net pigiau negu

kokioj pusiau laukinėj viešpatystėj. Reikalavimui panaikinti mirties bausmę pritaria net spalvininkai, jos palaikimo reikalauja vien iš puskaivių susidedanti "sanjunga" tikrųjų maskolij, vedama Purškievičiaus. Bet tos partijos vadovas, už įėjimą Maskolijos moterų vadovės Filosofos teismo likosi kalėjimui pasmerktas. Nežinia tik, ar duma leis jį kalėjimui paimti.

Caro šnipai giriasi, džiaugiasi, kad jiems Rygoj pasisekė pagauti vieną iš svarbiausių organizatorių sukilimo Latvijoje 1906 metuose, Augustą Menandzį. Pirmiau jis buvo mokytojų; nuo 1906 metų iki šiol slapstėsi giriose.

PRANCUZIJA.

Prieš Maskolijos su Japonija karą Prancūzija vis tikėjo, kad su Maskolijos pagalba jai bus galima atgauti 1871 m. vokiečių atimtus nuo jos provincijas Alzacija ir Lotaringija. Bet kada japonai sunuše maskolius, prancūzų viltys ant Maskolijos dedamos išnyko. Ji pradėjo įsikurti naujų draugų ir ištikro susidraugavo su Anglija, kuri vienok, nors ant jurių yra tvirtėjusia, bet ant sausžemio labai silpna. Užimtus karui su Vokietija, Anglija Prancūzijai ne daug galėtų padėti, nes karą atseitų vesti ant sausžemio.

Todėl tai, nors už Morokko ir budavo gana dideli Prancūzijos nesutikimai su Vokietija, bet jie nepriejo iki karui, nes su menka Anglijos pagalba Prancūzijai karą būtų reikėję vesti su trims Europos viešpatystėms, būtent: su Vokietija, Austrija ir Italija; Vokietija irgi netešė nesutikimų per toli, nes karui užimtus, Anglija galėjo apvaldyti visas jos kolonijas, kurių apginti neišėjtingu. Nors styga nesutikimų kartais ir labai buvo įtemta, bet tie, kurių rankose jos galai buvo ne tempė iki traukimų. Todėl tai ir apsiėjo be karo. Taisyne vienok abiem kraštams pasirodė nenaudingoms, todėl tai jie bandė taikytiesi ir ant galo pasitaikė. Ne bereikalo Prancūzijos prezidentas, per savo ambasadorių Berlyne atsuntė Vokietijos užrubežinių reikalų ministeriui augšausią ordeną, o Vokietijos cieorius augštu ordenu apdovanojo Prancūzijos ambasadorių Berlyne, kuris prie susitaikymo labiausiai prisidėjo. Dabar lygiai Prancūzija, kaip ir Vokietija turi liuosnes rankas. Išnykus svarbesniems nesutikimams, kaimynai uždėda vis draugiskiau; viens kita žiūrėti, o politikuose siekiuose parama jau Prancūzija Vokietijai, toje tuom pačiu atlygina Prancūzijai.

Susitaikymas Prancūzijos su Vokietija gali nepatikti Maskolijai, nes dabar, nesibijodama Vokietijos užpuolimo, Prancūzija ne reikalauja nuo jos nuolat darytiesi į Maskolijos pusę; gal caro randui nesiduos jau save išnaudoti. Yra jau Vokietijoj ir Prancūzijoje laikraščiai kalbinanti šitas augšausias kultūriškai pakilusias rusų žemės tautas dar arčiau susidraugauti, užmegsti tikrai draugiskų ryšius, o tasyk jų balsas turėtų persvarą visame sviete. Ar tas pasiseks — reikia abejoti, nes artėsim susisūrimą kludys 1871 m. atimtos nuo Prancūzijos dvi provincijos, kurių be karo Vokietija jau ne sugrąžins.

Susitaikymas Prancūzijos su Vokietija nepatinka ir Ispanijai, kuri, užlindusi už Prancūzijos pečių, su Ispanija yra vienas, Morokko sulaukė turėjo visgi šioji tokią įtekę. Ypač Ispanijai nepatinka, kad tarybose Prancūzijos su Vokietija Ispanija ne dalyvavo; Ispanija, bijosi, kad Morokko sulaukė Vokietija neigautų ekonomiskai persvarą, kas, žinoma, Ispanijai neišėit ant naudos. Skaitytajai atsimena, jog Kalėdų dieną ant Prancūzijos prezidento

to ant gatvės užpuolė kelnis Jean Mattis ir jį patempė truputį už barzdos. Mattis likosi suarežuotas ir teisiui atiduotas. Byla jo Paryžiaus teisme atsibuvo 1 d. kovo. Teismas jį net per skaudžiai nubaudė: pasmerkę keturiems metams kalėjimui ir paskui dar penkeriems metams išvykimui iš Paryžiaus.

MEKSIKO.

Kaimyniškos su Jungtinėmis Valstijoms respublikos Meksiko prezidentas Diaz elgiasi kartais teip despotiskai kaip ir Maskolijos caras; jo paveikslas seka ir augštesnėje respublikos ekonomiskai, pakėlė ir žmonių apsvietimą. Tam kartais ir prievarta buvo reikalinga, bet jos griebiasi ir kiti augštesni urėdinkai.

Stai miesto majoras viename iš didesnių miestų, mieste Cordoba, atstatė nuo vietos policijos perdėtinį Andrij Garnicą ir jo vietoj paskyrė Samuelių Nieto. Šitas tuojaus atsižymėjo panašiais Maskolijos biurokratams darbais. Kad prašalintojo policijos perdėtinio drangai iškėlė jam pietus su muzika, jo vietą užėmęs liepė suimti visus dalyvautojus, tame ir pasandytus muzikantus ir kiekvieną pasodinę be teismo 30 dienų kalėjimui.

Meksike, teip kaip ir Italijoje ne trūksta gerai suorganizuotų plėšikių, kurie užpildinėja ne tik ant kaimų ir atskirų farmų, bet jų didesni pulkai užpuola ir ant mažesnių miestelių. Randas neišėjtingi ty tvirtai susiorganizavusių plėšikių išnaikyti, nes kartais su jais ir urėdinkai slapta iš vien eina, dalinasi nuo žmonių išplėšais lobiais. Tvirtėjusia plėšikai laikosi Mier apskrityje. Prieš juos su kariuomene išsuntė kapitonas Cartulo de la Rocha. Viename mityje su plėšikais jis užėmė keletą pėšikių, o du suėmė, bet nuo jų išvalyti kraštą visgi nestengia.

Meksike darbininkų algos mažesnės negu Jungtinėse Valstijose, daug užsiimant net yra amerikų kapitalistų rankose, kurie, žinoma, nesigali vietinių darbininkų, juos, kaip galėdami, išnaudoja, už ką Meksike amerikų neuzkencija vietiniai darbininkai. 2000 darbininkų dirbančių ant Elpotro plantacijos pakėlė streiką ir pradėjo griauti pastatytas ten triobas. Jų suvaldymui atsuntė kariuomenę, kuri pradėjo šaudyti į darbininkus ir tūlą jų skaitlių sunaikia pasovė. Darbininkai reikalauja trumpesnio darbo laiko, nes dabar turi dirbti kartais ir po 18 valandų.

IŠ LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Vilnūn atgabentas kalėjimui buvusio Trakų žemiečių viršininkas, Seniutovičius. Jis patraukiamas teismui už tai, kad Trakuose išžaginęs 11 metų mergaitę.

Policija kasdien dabar suranda daugiau kaltininkų gelžkelių bilietų dirbėjų. Padarytos naujos kraus Kaune ir Balstogėje. Pasirodė, kad organizacijos dviejose spaustuvėse spaudžinta bilietų blankai. Pas du veikėjo, tame skaičiuje ir pas Preimną, pasirodė esama nemaža nejudinamo turto. Tokiomis operacijomis jį užeisiorb. Ligšiol patraukta teismui 27 žmonės.

("V-tis").

Vilniaus miesto galva Mikolas Venclavskis sausio 21 d. išvaziavo Peterburgą tarties dėl paskolos, kurią miestas ketina užtraukti. Tą paskolą siūlo prancūzų ir amerikų kapitalistai. Ketina jie paskolinti 8 milijonus rublių, už kuriuos reiks mokėti 5 nuosimčiai. Tais pinigais ketinama įtaisyti Vilniaus kanalizaciją, praversti gryną vandeni į butus, elektriskus tramvajus ir skerdyklą.

Sausio 21 d. Vilniaus karo teismas nagrinėjo Petro Ozolino, Šliomos Kacev, Edvardo Jancevičiaus ir Simono Sukevičiaus bylą. Jie visi jau pirmą buvo nuteisti į kalėjimą ir visiems jau buvo atimtos visos pilietiškos teisės. Šį kartą buvo teisiami už tai, jog 1908 m. sausio 9 d. Dinaburko kalėjime — kur jie visi kalėjo — įsiveržė į politiškojo kalinio studento Nadelio kamara, ir jį ten nudurė. Kacevas buvo studentui Nadelui savo kalėjimo švarką ant galvos užmetęs, o Jancevičius durį jį peiliu į šoną netoli širdies. Ozolinas ir Sukevičius tos žmogžudystės laike sergėjo duris. Teismas pripažino kaltus nužudymu: Ozoliną, Kacevą ir Jancevičių ir visus nuteisė pakarti. Sukevičius liko išteisintas, nes negana aiškus buvo nurodymai, liudijant apie jo toje žmogžudystėje dalyvavimą. Jancevičius vos užkliudė 20 naktis ir jau tris žmogžudystes yra papildęs, o ketvirtą buvo mėginęs, bet nepasisekė.

Kaltinamuosius gynė kapitonas Stepanovas.

Valstiečiams Gorbacevskui general-gubernatoriui mirties bausmę pakeitė 20 metų katargos. Jis buvo karo teismo mirtin nuteistas už pasikėsinimą ant policimesterio gyvybės.

Pomologiškoje draugijoje sausio 21 d. buvo paprastas Vilniaus pomologiškos draugijos narių susikinkimas. Pirmininkavo grafas O. Rurkė. Grinevskis skaitė apie "Naudingus paukščius, vabalus ir šliužius, ginančius mūsų laukus, sodus, daržus ir miškus". Grinevskis vardais paminėjo daug Lietuvos ir Lenkijos paukščių veislių, papasakojo apie jų gyvenimą, ir davė nurodymus, kaip jiems padėti lizdus įtaisyti. Viso labo Lietuvių ir Lenkijoje yra apie 321 paukščių veislė.

Pavliavičius supažindino su J. Montvilio sumanytu kurti Vilniaus kooperacijos bendrovę vaisių pardavinėjimui. Į bendrovę įstos sodų savininkai. Kiekviena akcija neša 25 rub.

Bendrovės tikslas — išplatinti žinias apie vaisių auklėjimą, pagėdinti jų gabenimą, įsikirstymą į veisles ir tt. Bendrovė stengsis parduoti vaisius be tarpininkų, juos, kaip galėdami, išnaudoja, už ką Meksike amerikų neuzkencija vietiniai darbininkai. 2000 darbininkų dirbančių ant Elpotro plantacijos pakėlė streiką ir pradėjo griauti pastatytas ten triobas. Jų suvaldymui atsuntė kariuomenę, kuri pradėjo šaudyti į darbininkus ir tūlą jų skaitlių sunaikia pasovė. Darbininkai reikalauja trumpesnio darbo laiko, nes dabar turi dirbti kartais ir po 18 valandų.

Susirinkimas įrinko komisiją įstatymų išdirbimui. Į komisiją liko įrinkti: Kozorovskis, Pavliavičius, Bronevičaitė, Balevičius ir Kvinto.

Vilniaus gubernatoriui šiomis dienomis gavo iš svetimų tikybų departamento šiojį paaiškinimą sulgų bažnyčių statymo leidimo Lietuvoje ir Baltarusijoje; "Ydaus reikalų ministerija reikalauja, kad vietinė valdžia tik tuomet kreiptųsi į ministeriją reikalaujama leidimo statyti ir įtaisyti katalikų bažnyčias, kuomet tikrai įsitikrįs, jog įsikurėjai (t. y. ketinantieji statyti) turi gana pinigų tokiam statymui, t. y. bent pusę pradžiai ir tikrai padidintą miestavą statymo užbaigimui.

Sausio 24 d. Pskovo apskričio teismas nagrinėjo prie uždarytųjų buvusio Miory klebono, dabar išimto, J. Jaroslavo, gub., kun. Borodžio bylą. Yra jis kaltinamas už katalikystės platinimą, tyčiojimąsi į pravoslavų tikybą ir jos dogmą. Teismas pasmerkę kun. Borodžių pusantriems metams tvirtovėn.

Apynečiai: Vilniaus advokatas Vrublevskis, Peterburgo — Sokolovas paduoda kasacijos skundą. Kun. Borodžius bus dar Vilniaus teismo rūmų teisiamas už kėlimą žmonių prie maito.

IS KAUNO.
Sausio pabaigoj pradės eiti mėnesinis laikraštis "Vargonininkas". ("V. 2.")

"Sev. Zap. Golas" praneša, kad per kalėdų šventes lietuvių delegacija iš 5 žmonių buvo pasvykupa Cirtantų prašyti, kad sakomaisi. Katedroje per Mijšias lenkiskais pamokslas būtų sakomas arba prieš sumą, arba po sumos, kad sulygintų jį, tokiuo būdu su lietuvišku pamokslu ir, kad tokiu būdu lietuviui, neorientinėj kliausti lenkiško pamokslu, galėtų neklausyti jo. Be to dar delegacija prašiusi vyskupo pakeisti senus kapitulos ir konsistoro narius naujais, daug veiklesniais, kurių pusė kad būtų kunigai lietuvių. Prie to dar lietuvių išreiškė savo protestą prieš skirimą seminarijos rektorium kun. Borovskio, lenkų tautininko.

Vyskupas išklauses delegaciją, padaręs jai pamokinančią pastabą dėl to, kad šviesieji žmonės kiasi į vidurinius bažnyčios reikalus, tačiau pažadėjęs delegacijos pranešimą apsvastyti.

Siomis dienomis Katedros bažnyčios klebonas, pralatos Pavilanis (konsistoro ir kapitulos narys), sakodamas pamokslą Katedroje, atšaria žodžiais išpeikęs lietuvių, išdrįsusius siųsti delegaciją pas vyskupą, kuris buv nuo susijudinimo apsirgęs.

Lietuviai supyko už tai ir, ant rasto išėjo pralato pamokslą turinį, ketiną siųsti naują delegaciją pas vyskupą su reikalavimu: įsakyti pralotui Pavilaniui, taip atšaria per pamokslą atsiliepiam atstauti savo žodžius, priešingai jį jie kreipėsi su skundu į augštesnę dvasiškos instanciją. Lenkai gi renką parašus po protestu dėl elgimosi lietuvių, norinčių, jų nuomone, išvysti iš Lietuvos visą kas lenkiška.

("V. 2.")

Sausio 10 d. Kauno apygardos teismas nagrinėjo J. Lukošienės ir jos sumaus (pirmo vyro) Petro Strasko (iš Paluknių sočiaus, Skuodo val.) bylą. Lukošienė pernai metais, kovo 23 d., susipykusi su savo vyru užėmęs jį kirviu, kaip jis būvęs užmiges, ir jo kuną užkasus klojime, Klausiant kaviuoms, kur esąs jos vyras, jį sakiusi, kad išėjęs Šiauliuosna ir nebegrįžs. Tačiau paskui paaiškėjo, kad tai netiesa. Policija suėmė Lukošienę ir jos sunų Strakšį, ir Lukošienę po ilgo gynimos visą išsipaakojo. Tačiau pasakė, kad tai ji viena padariusi ir kad suns apie tai nežinojęs.

Teismas Lukošienę pasmerkę 12 metų katargon su atėmimu teisių, o Strakšį išteisino ir paleido.

Rasėnų bajorų globa apskelbė, kad grupai Adomui Broel-Platėriui ir jo turtais valdyti uždedama globa.

IS KAUNO IR VILNIAUS G.
Zemdirbystės ir valstijos turtų valdya praneša, kad Vilniaus gubernijoj rengiama gyvulių auginimo ir pienininkystės laikinai kurisai. Kursai skiriami valstiečiams ir bus sekanciose vietose: Silgidiški dvare (Svenčionų pav., Pilsnienų val.) nuo sausio 18 iki 28 d.; Kijakovo dv. (Vileikos pav., Parafjanovo val.) nuo vasario 1 iki 12 d.; Vievio (Jevje) kaimo (Asmenos pav., Vievo v.) nuo vasario 15 iki 25 d.; "Želudko" kaimo (Lydos pav., "Želudko" val.) nuo kovo 1 iki 10 d.; Semeliškių kaimo (Trakų pav., Semeliškių v.) nuo kovo 15 iki 25 d.

Kursuose bus pranešimai apie priziurėjimą, auginimą, melžimą ir išsirinkimą pienuių karvių, apie perdirbimą pieno į surį ir sviestą, taip pat ir apie kitus pienininkystės klausimus. Beto dar lankantieji kursų apžiūrinės vietinius ūkius.

Visą tą reikala ves vyresnysis pienininkystės instruktorius K. K. Freibergas. ("L. U.")

IS GRUZZIŲ.
Kauno gub.

Visi laikraščiai pranešė apie baisų žemės drebėjimą Italijoje, bet nei vienas nepaaiškino priežasties to baisaus atsitikimo. Tik mūsų klebonas iš sakyklos šitaip išaiškino. Stai jo žodžiai: "Vaikeliai manol! Pirm keletos dienų galingas Dievas savo rykšteli pakorojo Italijos gyventojus už jų nuodėmes. Susirinko Dievą mylinčių žmonių kuopelė, pasimeldė, pagiedojo giesmelę, paprašė Dievo, kad žemė sudrebėtų, — ir mielasirdingas Dievas išklause savo mylimų vaikelį; tuojau ant rytojaus sudrebėjo žemė taip, kad keli miestai sugriuvo, ir daug tukstančių žmonių žuvo po griuvėsiais."

Argi ištikrųjų klebonas taip mąno, kad malda biurelio davė tik būty užtraukusi tokią nelaimę?

Klausytojas.

("L. U.")

IS LUOKES.
Šiaulių pav.

Šimet vietinį mokyklą lanko apie 80 mokinių (pagal sąrašą 95 — 29 mergaitės ir 66 vaikai). Lietuvių 26 merg. ir 59 v., rusų 5 vaikai ir 3 merg., latvių — 2 vaikai. Dėlei vietos stokos buvo neimta 552 mokiniai, apart to apie 16 žydų. Neatbutinai šiame valstijoje reikalinga įsteigti dar nors tris — keturias mokyklas, žinoma, tik ant pradžios, nes ir tas mokyklų skaičius toli gražu neužgandins visų norinčių pastoti į mokyklą, kurių skaičius paskutiniiais laikais taip greit auga. Reikia tik žmonėms kuogreičiausia rupintis apie įsteigimą naujų mokyklų, ypač tingai, kad tas darbas yra labai lengva atlikti.

V-tis.

IS PANEVŽIO.

Cia jau treji metai kaip įsikurusi "Aido" draugija. Jai rūpi scena. Narių ta draugija turi neperdaug. Vaidinimuose dalyvauja daugiausia ne aidininkai; tik "Aido" vardas duotamas vakarams, nes taip lengviau gauti leidimą iš gubernatoriaus. Vakarijaisomai gana dažnai. Paskutinį kartą, sausio 6 d., vaidinama buvo "Amerika pirtyje". Šį kartą vakaras labai pasisekė. Iš artistų geriausiai pasizymėjo Bekampis, Vincas ir žydus Paibickas; bet šie trys kaip tik neaidininkai. Nėra žinios, dėl ko tie, kurie gali vaidinti, neprisiėdė prie draugijos. Draugijai dar turi šiek tiek pinigų. Taip antai, ir paskutinis vakaras davė apie 60 rublių pelno. Dabar draugija kalba apie "Blindą" ir "Genovaitę". Ar nusiseks pastatyti, tuodu veikalu — nėra žinios. Mat, artistų trūksta. Kad ir draugija turi apie 40 narių, bet iš jų kaip ir niekas nevaidina.

Gera būtų pamąčius per parodą "Genovaitę". Žmonėms šis vakalas patinka, tuo laikui gausi žmonių suvažiuoja Panevėžin, "Aidas" galėtų gerai pasipelnyti; ir žmonėms būtų nauda. Tik Parodos Komitetas neduoda lietuviams Parodos salės: užleido lenkui Namyslovskui; prisieis mieste kur daryti vakaras, o mieste salės visur mažos.

S.

("V-tis").

IS VASKŲ.
Panevėžio pav.

Prieš 12 metų Vaskų parapijoje jaunimas dažnai dainuodavo garsaus toje apylinkėje Norių Borkos dainas. Jis nepaprastai lengvai sudėdavo dainą apie paprastus kasdieninius gyvenimo dalykus ir atsitikimus: apie bažnyčią, miestelį, kunigus, jaunimą, b. dvarininką Puziną, ir k. Esąs rašęs ir platesnio turinio. Į Borką kreipdavosi, norėdami ką apdainuoti. Persakius, ko nori, jai ir turėjai dainą. Apylinkės inteligentai jį taip pat pažino, ypač kunigai, iš kurių gaudavę už savo dainas pamoką ir dovanų. Dabar jis turi arti 60 metų amžiaus bet vis dar retkarčiais užsiima mylimu darbu. Iš Borkos dainų turėjau "Rygienų dainą", išspaudintą inž. Maciejausko šių metų kalėdiniuose.

("L. U.")

Vertėtų ir kitos surinkti, kad jos vėjais neiseitų. J. Bajoras.

("V-tis").

IS BAISSOGALOS.
Šiaulių pav.

Sausio 14 d. naktį, našės žydės gyvenimui, šalį gelžkelio stoties, įsilaužė plėšikai, kurie suėdė žydę, jos dvi dukteris ir tarnaite. Pinigų rado ir išsinešė vos 10 rub. Sužeistosios nugabentos dabar Panevėžio ligonbutin. Senė po kelių dienų pasimirė.

("V-tis").

IS PANEDELIO.
Ežerėnų pav.

Seniai jau buvo minėta apie užmūšimą Enriko Kasciulskio, Angstadvario savininko, kuriam galą padarė jo paties žmona ir sunus.

Korespondentas S-s rašė, kad tai padariusi jo žmona, užmūšdama jį kirviu. Taip manė visa apylinkė. Taip Kasciulskienė pati ir sunus sakėsi tarytojui. Taip buvo ir pirmame protokole užrašyta. Bet buvo netaip. Kada po išklausinėjimo ir surašymo protokolo tarytojais įsmeigęs akis į jauną Kasciulskį ištare: "Aš vienok esu giliai įsitikinęs, kad tą darbą padarė ne tamtos motina, bet tamsta — šis, nuvargintas ilgais išsimėlavimais ir slėpinu širdies daru tokiu baisaus darbo, o dar užkluptas nelauktu pastebėjimu, nebeisturėjo daugiau, emė susijudinęs ir prisipažino. Stai kaip buvo viskas. Enrikas pardavinėjo savo žemės ir vargė laike savo seimyną. Žmona ir sunus ilgą laiką tarėsi nužudyti jį, kad išgelbėjus tėvis nuo pardavimo. Atvažiuos Enrikas į Vainininkų k. Angstadvarį, būv. urakamas jį dvaro rumose ir jį suns kels kurti šovė jį į revolverio.

Kada pašautas Enrikas, kranja varvindamas, pradėjo bėgti po kambarius, norėdamas pasislėpti, tai suns, vydamas paskui, tol daužė jam galvą revolverio kotu, kol neužmūšė. Tai patvirtina ir kraujo lašai, likusieji ant grindų rumo kambariuose. Pagal žodžių daktaro Zaborskio, nuo šių Enrikas būtų gyvas išlikęs. Dabar abudu, suns ir motina, sėdi kalėjime. Teismo dar nebuvo. Teismas bus su prisiekusiais posėdininkais.

J. Prangis.

("V-tis").

IS UZPALIŲ.
Ukmergės pav.

Gruodžio 26 d. Iličukų P. Vilnias, Kaniukų J. Binkauskas, Bajorų V. Velutis ir Uzpalio miestelio G. Kausla gavo pranešimą, kad gruodžio 29 d. atvyktų Utėnon pas žandarų viršininką. Gavę pranešimą, kiekviena jų bandė įspėti, kam jie kviečiami pas žandarų viršininką.

Is Uzpalio Utėnon kelionė nemaža, 18 viorštų. Nuvažiuavo visi Utėnon. Tuo apspito juos ten 40 sargybinių ir nuvedė juos pas viršininką. Viršininkas tuoj paklausė, kokiems jie laikraščius skaito, iš kur išsirašinėjo "Žariją" ir kam ją emė. Vyrai atsakė, kad kol aš, kun. J. Velutis (viršų anūketoj V. Velučio brolis, o J. Binkausko svogeris) buvo gyvas, tai tuomet jie indavę "Žariją", bet kam ir iš kur ji ateidavusi, jie nežino. Tuomet viršininkas paklausė jų, ką jie razdavę skaitydami "Žariją". Cia jau persigandę vyručiai atsakė, kad jie "Žarijos" nei į rankas neėmė ir jos neskaitė.

Tuo ir pasibaigė ši audijencija. S. Knyta.

("V. 2.")

IS MINTAUJOS.

Miesto kalėjime buvę sumišimai. Kaliniai norėjo paspaugti priziurėtoją, bet jam pasisekė ištukti, ir jis mirtinai suėdė vieną kalinį. Paskui buvę pašaukti kaliniai, kurie ir padarė tvarką.

IS PATELIŲ.
Telsių pav.

Gruodžio 13 d. nakčia pas Stirbačių Jakomą atsibaldė plėšikai ir pareikalavo pinigų ir kitų gerų daiktų. Jam atsakius, kad pinigų neturįs, plėšikai baisiai sumušė Jakomą ir išsinešė viską, ką tik rado geresnio.

Ta pačią naktį ar tie patys ar kiti plėšikai užpuolė ir senelį Buividą. Bet ten taip gerai nepasisekė, nes senelis atsisėjo su kirviu pas langą ir viename plėšikui smagiai įkrito. Jo žmona išbėgo ir pasisaukė kaimynus ir pagelbą. Išgirdę atbėgę žmonės plėšikai pabėgo. Seneliui persovė ranką. Del ty visų plėšimų suimta keletas žmonių.

(L. U.).

IS CYPENŲ

Cypenų valsčiuje yra trys mokyklos: Kupreliskioje mokykloje 109 prie lietuvių mokytojų. Cypėnuose — 82 mokytojų, lietuvių mokytojų ir Vabalninko — 120 mokytojų prie mokytojų lietuvių ir jo padėjėjų rusų. Inspektorius liepiamas, Cypenų mokytojas, su pagelba valsčiaus ir Vabalninko kunigų, sustatė tam valsčiui mokyklų planą laukiamąjo visuotinio mokyimo įvedimo. Pagal to planą: Cypenų valsčiuje yra iš 13 tukstancių gyventojų — 1275 mokslo metų vaikų; neskaitant trijų esamųjų mokyklų, dar reikia 11 mokyklų ir 22 mokytojų; skaitant po 50 vaikų vieną mokytojų ir ne daugiau 3 viortų vaikams iš namų mokyklų. Tokie planai statomi ir kituose valsčiuose.

Kukutis.

(V-tis).

IS SUVALKŲ

Kilant tautai iš miego, kiekvienas, nors ir mažiausias gyvybės apsirėikimas, yra brangus, nes padidina atgimimo jėgas ir kovojantiems suteikia daugiau drąsos bei pasitikėjimo savomis jėgomis. Ypač svarbu tai, jei mūsų tautai krūta tarp svetintautų gyvendami: tu duoda greičiau pažinti savo skirtumą, ypatybes, siekius... troškimus... galybę.

Ir noromis nenoromis svetintautai priversti būna su lietuviu susitaikyti. Dar tik prieš keletą metų vienas endekų agitatorius, atsiųstas iš Galicijos tyrinėti Suvalkų „savo poziciją“, taip išsitarė: „Su kitomis Lietuvos gubernijomis kaip dedama, bet Suvalkų — turi būti mus!“.

Ir tempė endekai, įsireizę, savo visas pajėgas, kad tik Suvalkų gubernijos niekaip neišeidus iš savo „globo“. Ir „svietė“ „kultūriškieji“ brofiai-lenkai savo jaunuosius brolius, „laukinius, barbarus“ — lietuvius. Svetimas gi buvo taip „praklinus“, „žmoniskas“, jogei net bažnyčiose kraujas pasipylė...

Dar ir šiandien endekų apkvaifinti žmonės negali atsipeikėti ir išsivadėti „tradicijų“ dar vis bažnyčiose vaidus kelia. Labiausiai tas pragaro darbas yra varomas Kalvarijoje. Kuo dabar tenai Dievo namai pavirstę? Kaip tik lietuvių užgieda, taip ir endekų tarnai užstaigia nesavais balsais, kad net ausis užsikimši ir bėgti! Ir taip visuomet, kas šventadienis...

Pačiuose Suvalkuose, prieš kokią 20 metų, išgirdus lietuvišką kalbą, budavo didžiausias išjuokimas, persekiojimas.

Šiandien gi ten gyvena keli simtai lietuvių, turi savo draugiją — „Vienybę“. Ją įsteigė tenyktės vyrų gimnazijos prefektas, kun. Dr. Stankavičius.

„Vienybė“ įžymiesnių kokių daiktų padaryti negalėjo, nes narių turi vos apie 80. Tad dar nors ką gali. Ačiu darbuotojui p. Marčiukaičiui, turi savo gana didelį chorą; turi savą salę, knygyną ir suaugusiems kursams. Daro savo susirinkimus, taiso šeimyninius vakarus ir jau surengė du teatru: vienas gėrai, kitą šmet, — apie kurį aš ir noriu šitą pasakyti.

Buvo tai sausio 24 d. Nueinu miesto klubo salėn. Salė gana augšta, erdva, švari. Žmonių prisirinko gana daug. Kaimiečių labai mažai, vien miestelėnai: lenkai, rusai, — lietuvių vos kelinta dalis. Laukiam vaidinimo. Uždanga pasikelia, ant scenos pasirodo „Vaito piršlys“ (Veikalas nelabai tinkamas vietinėms aplinkybėms: butų geriau ką nors pastaciū iš lietuvių gyvenimo). Vaidinimas išėjo gerai. Ypač pasizymėjo Zabolis (Jokubauskas), Vaitas Brazys (Astramskas), Vaito tarnas (Zubrickas) ir piršlė (Lastauskaitė), tarnaitė (Marčiukaitė).

Pabaigus vaidinti publika gauti delnų plojimų pasakė ačiū arštesniam myletojamam už smagų palinkiminį.

Antra dalis — dainos. Dainos, ak, dainos! Būrys merginų, tautiška rubais apsisitačiusių, ir vyrų

paprastais rubais. Visi susirėję stipriai vienybėn... Gyvenant tarp svetintautų, jau ir patys rubai pakelia dvasią... Iš-eina choravedys. Ranka mostelėja, ir suskambėjo dainos... Žadas apmirė krutinėje... asara suvilgė blakstienas... Taip maloniai, harmoniškai, jautriai, liudnai tos dainos skambėjo... ir lyg švelniausiais šilkais jų melodijos glostė ausies girdą... Tarytum atmindamas chorvedys, jog Lietuvių dainų grožybės klausys svetintautai... visą savo sielą į jausmus suliejo ir tas dainas... Ypač „Keleivio daina“ (vyrų choras) tiesiog sužavėjo klausytojus! Uždangai nusileidus, griusmai rankų plojimų verste norėjo priversti atkurti, tačiau veltui... Mat, net 7 dainas dainavo, tad dainininkai buvo nuvarę. Todėl Alb. Jasenauskas netik Marijampolės apylinkė tapo žinomas, bet ir Suvalkuose paliko vardą rimto ir jau visiškai subrendusio choravedžio...

Buvo ir muzikos dalis. Berio to „koncertą“ solo smuiku griežė Grinkevičius, pritariamas p. Jasenauskas (fortepijonu). Grinkevičius jau žinomas smuikininkas suvalkiečiams, tad jam pasirodžius ant scenos, rankų plojimu sveikino jį publika. Alb. Jasenauskas pasakabino „Oi žiba žiburžiai“ (kompoz. Br. Jasenauskas). Galop Beethoveno kvartetas: fortep. — Jasenauskas, smuikas — K. Grinkevičius, smuikas-alt. — Marčiukaitis, violončelė — A. Grinkevičius. Ir muzikos dalį atlikus, nebuvo galo plojimams.

Taigi matome, kad „Vienybė“ neužilvė klausytojų. Vakaras įvairus ir viskas atlikta, galima sakyti, puikiai; užsibaigė šokiais ir skrajojama krasa.

Regis, ir Suvalkų endekai netokie jau galingi, jogei lietuvių vakarą teip daug lenkų susirenka... Tur but, tik Marijampolės ir Kalvarijos „lenkai“ lietuvių vakarus boikotuoja.

Skausmas.

(V-tis).

IS SAKIŲ

Suvalkų gubernijos. Vasario 1 diena apsisvalė. Vakar, atvažiavęs iš Vilkaviškio žandarų viršininkas su keletu sargybinių, suėmė ir išvežė Kalvarijos kaimėjan buvusį „Sviesos“ skyklos pirmininką Dr. Joną Staugaitį. Miestelio ir apylinkės žmonės, pasiliekę de daktaro, ketina prašyti paliuosuoti Dr. J. Staugaitį. Mikų Dėdė.

(V. 2.)

IS NAUMIESČIO,

Suvalkų gubern.

Jau kokia 10 metų atgal pateko pas mus teisejų dvarininkas Dalmanskis. Nors praėjus pirma 3 metams pamatęs teisejo darbus daugelis jo jau nenorėjo, bet jis per naujus rinkimus kiekvieną sykį vėl patekdavo teiseju. Kad gauti daugiau balsų jis varto-davo įvairius įrankius: ir papirkdavo, ir girdydavo, o kaimyniškai kaimai duodavo savo balsus už jį. Nes jis prižadėdavo jiems duoti savo dvarą ganyklas. Bet šiais metais buvo net dveji rinkimai, ir manėme, kad jau atsikratysime nuo Dalmanskio, bet ant nelaimės, Tamošius budičiai uždegtine davė jam savo balsus, ir tokiu būdu jis vėl liko teiseju. Beto dar, kaip gali. Ačiu darbuotojui p. Marčiukaičiui, turi savo gana didelį chorą; turi savą salę, knygyną ir suaugusiems kursams. Daro savo susirinkimus, taiso šeimyninius vakarus ir jau surengė du teatru: vienas gėrai, kitą šmet, — apie kurį aš ir noriu šitą pasakyti.

Buvo tai sausio 24 d. Nueinu miesto klubo salėn. Salė gana augšta, erdva, švari. Žmonių prisirinko gana daug. Kaimiečių labai mažai, vien miestelėnai: lenkai, rusai, — lietuvių vos kelinta dalis. Laukiam vaidinimo. Uždanga pasikelia, ant scenos pasirodo „Vaito piršlys“ (Veikalas nelabai tinkamas vietinėms aplinkybėms: butų geriau ką nors pastaciū iš lietuvių gyvenimo). Vaidinimas išėjo gerai. Ypač pasizymėjo Zabolis (Jokubauskas), Vaitas Brazys (Astramskas), Vaito tarnas (Zubrickas) ir piršlė (Lastauskaitė), tarnaitė (Marčiukaitė).

Pabaigus vaidinti publika gauti delnų plojimų pasakė ačiū arštesniam myletojamam už smagų palinkiminį.

Antra dalis — dainos. Dainos, ak, dainos! Būrys merginų, tautiška rubais apsisitačiusių, ir vyrų

— paprastais rubais. Visi susirėję stipriai vienybėn... Gyvenant tarp svetintautų, jau ir patys rubai pakelia dvasią... Iš-eina choravedys. Ranka mostelėja, ir suskambėjo dainos... Žadas apmirė krutinėje... asara suvilgė blakstienas... Taip maloniai, harmoniškai, jautriai, liudnai tos dainos skambėjo... ir lyg švelniausiais šilkais jų melodijos glostė ausies girdą... Tarytum atmindamas chorvedys, jog Lietuvių dainų grožybės klausys svetintautai... visą savo sielą į jausmus suliejo ir tas dainas... Ypač „Keleivio daina“ (vyrų choras) tiesiog sužavėjo klausytojus! Uždangai nusileidus, griusmai rankų plojimų verste norėjo priversti atkurti, tačiau veltui... Mat, net 7 dainas dainavo, tad dainininkai buvo nuvarę. Todėl Alb. Jasenauskas netik Marijampolės apylinkė tapo žinomas, bet ir Suvalkuose paliko vardą rimto ir jau visiškai subrendusio choravedžio...

Buvo ir muzikos dalis. Berio to „koncertą“ solo smuiku griežė Grinkevičius, pritariamas p. Jasenauskas (fortepijonu). Grinkevičius jau žinomas smuikininkas suvalkiečiams, tad jam pasirodžius ant scenos, rankų plojimu sveikino jį publika. Alb. Jasenauskas pasakabino „Oi žiba žiburžiai“ (kompoz. Br. Jasenauskas). Galop Beethoveno kvartetas: fortep. — Jasenauskas, smuikas — K. Grinkevičius, smuikas-alt. — Marčiukaitis, violončelė — A. Grinkevičius. Ir muzikos dalį atlikus, nebuvo galo plojimams.

Taigi matome, kad „Vienybė“ neužilvė klausytojų. Vakaras įvairus ir viskas atlikta, galima sakyti, puikiai; užsibaigė šokiais ir skrajojama krasa.

Regis, ir Suvalkų endekai netokie jau galingi, jogei lietuvių vakarą teip daug lenkų susirenka... Tur but, tik Marijampolės ir Kalvarijos „lenkai“ lietuvių vakarus boikotuoja.

Skausmas.

Taigi matome, kad „Vienybė“ neužilvė klausytojų. Vakaras įvairus ir viskas atlikta, galima sakyti, puikiai; užsibaigė šokiais ir skrajojama krasa.

Regis, ir Suvalkų endekai netokie jau galingi, jogei lietuvių vakarą teip daug lenkų susirenka... Tur but, tik Marijampolės ir Kalvarijos „lenkai“ lietuvių vakarus boikotuoja.

Skausmas.

Taigi matome, kad „Vienybė“ neužilvė klausytojų. Vakaras įvairus ir viskas atlikta, galima sakyti, puikiai; užsibaigė šokiais ir skrajojama krasa.

Regis, ir Suvalkų endekai netokie jau galingi, jogei lietuvių vakarą teip daug lenkų susirenka... Tur but, tik Marijampolės ir Kalvarijos „lenkai“ lietuvių vakarus boikotuoja.

Skausmas.

Taigi matome, kad „Vienybė“ neužilvė klausytojų. Vakaras įvairus ir viskas atlikta, galima sakyti, puikiai; užsibaigė šokiais ir skrajojama krasa.

Regis, ir Suvalkų endekai netokie jau galingi, jogei lietuvių vakarą teip daug lenkų susirenka... Tur but, tik Marijampolės ir Kalvarijos „lenkai“ lietuvių vakarus boikotuoja.

Skausmas.

Taigi matome, kad „Vienybė“ neužilvė klausytojų. Vakaras įvairus ir viskas atlikta, galima sakyti, puikiai; užsibaigė šokiais ir skrajojama krasa.

Regis, ir Suvalkų endekai netokie jau galingi, jogei lietuvių vakarą teip daug lenkų susirenka... Tur but, tik Marijampolės ir Kalvarijos „lenkai“ lietuvių vakarus boikotuoja.

Skausmas.

Taigi matome, kad „Vienybė“ neužilvė klausytojų. Vakaras įvairus ir viskas atlikta, galima sakyti, puikiai; užsibaigė šokiais ir skrajojama krasa.

Regis, ir Suvalkų endekai netokie jau galingi, jogei lietuvių vakarą teip daug lenkų susirenka... Tur but, tik Marijampolės ir Kalvarijos „lenkai“ lietuvių vakarus boikotuoja.

Skausmas.

Taigi matome, kad „Vienybė“ neužilvė klausytojų. Vakaras įvairus ir viskas atlikta, galima sakyti, puikiai; užsibaigė šokiais ir skrajojama krasa.

Regis, ir Suvalkų endekai netokie jau galingi, jogei lietuvių vakarą teip daug lenkų susirenka... Tur but, tik Marijampolės ir Kalvarijos „lenkai“ lietuvių vakarus boikotuoja.

Skausmas.

Taigi matome, kad „Vienybė“ neužilvė klausytojų. Vakaras įvairus ir viskas atlikta, galima sakyti, puikiai; užsibaigė šokiais ir skrajojama krasa.

Regis, ir Suvalkų endekai netokie jau galingi, jogei lietuvių vakarą teip daug lenkų susirenka... Tur but, tik Marijampolės ir Kalvarijos „lenkai“ lietuvių vakarus boikotuoja.

Skausmas.

Taigi matome, kad „Vienybė“ neužilvė klausytojų. Vakaras įvairus ir viskas atlikta, galima sakyti, puikiai; užsibaigė šokiais ir skrajojama krasa.

Regis, ir Suvalkų endekai netokie jau galingi, jogei lietuvių vakarą teip daug lenkų susirenka... Tur but, tik Marijampolės ir Kalvarijos „lenkai“ lietuvių vakarus boikotuoja.

Skausmas.

Taigi matome, kad „Vienybė“ neužilvė klausytojų. Vakaras įvairus ir viskas atlikta, galima sakyti, puikiai; užsibaigė šokiais ir skrajojama krasa.

IS KROKALAUKIO, Kalvarijos pav., Suvalkų gubern. Sausio 4 d. buvo valsčiaus suėg. Nutarė išsiųsti Tomą Šukėnį (Grinkiškį k.). Jis įtaria mas kaip vagis ir piktadėjas. Musų valsčių yra dvi moteri, elgetos, kurias maitina visas valsčius „paukučiai“. Kiekvienas turi maitinti po 7 paras. Taigi nutarė: jeigu kuris 7 paras neišlaikytų pas save, tai turi užmokėti ir valsčiaus kasą po 50 kap. už kiekvieną nedalaikytą parą. Taip pat turi maitinti (arba užmokėti) ir dvarininkai. Dvarininkai turi maitinti taip pat nuo kolonijų (ne nuo 50 deš. kolonijų), skaitant po 30—50 deš. kolonijų. Valstiečiai labai nepatinka, kad reikia mokėti ant Vardavos ligonbučio. Noroms nenoroms tam ligonbučiui pasakyti iš valstiečių taupomosios kasos. Pasakui nutarė uždaryti aludės. Žemsgariai norėjo, kad būtų pridėta ant kuro ir ant užsilaikymo. Net ir viršininkas meldė, kad pridėtų, bet valstiečiai nepadavė ir paskyrė tik 30 rub. Ant pabaigos nutarė, kad du syk kas sanyvė vaikščiotų į mokyklą kunigas, ir mokytų poterių.

Peras.

(L. U.).

IS PETERBURGO.

Peterburgo lietuvių dailiai šmet užsigavė. Visos draugijos išvien sausio 31 d. Pavlovo salėje parengė įdomią vakarų suėgą. Pirma syk teko pamatyti susijungusias musų jaunąsias spēkas. Ketino mus užžavėti p. Čurlianis fortepijonu, p. Bekunans smuiku ir p. Petruskis dainomis. Nuosavas tvartinis įsileis pasizmonė p. Čurlianis, Simkus ir Taliat-Kelpis. Išgirsime, taip pat musų sutartinė dainas. Tam tikslui Simkus išsives net du chorų — mišrąjį ir vyrųkajį. Beto jaunimas vaidis pirmą syk čia, statomąją komediją „Užburta Kunigaikštė“. Vaidintojai — tai būsiai moksleiviai ir grakščios geltonplaukės. Žinoma, užbiagiant vakarų suėgą prisėdė.

Sausio 23 d. septyntoje vakare penki plėšikai užpuolė Vokičių gatvėje Asa bankiero kantora, bet savininkas ėmė taip šaukti, kad žmonės gatvėje jo šauksmą išgirdo ir plėšikai išsibėgė pabėgo.

Ketinama valst. dūmos reikalavimą išpildyti ir Kauno gubernijoje padauginti krasos ir telegrafisto įstaigos. Ketinama įkurti krasos ir telegrafo skyrius: a) Kauno pavietae — Veliuonoje ir Krakovėje, b) Ukmergės pavietae — Pagelauzoje, Šeštoje ir Subačiuje, c) Panevėžio pav. — Rėmygaloje, d) Šiaulių pav. — Grūdžiuose ir Akmenėje, e) Telšiu pavietae — Darbėnuose, Ilakiuose, Laukuose ir Pikeliuose, ir f) Raseinių pav. — Katinėnuose ir Titavėnuose.

(V. 2.)

DAILĖS DRAUGIJOS KONKURSAS.

Dailės draugijos muzikalinis konkursas atidėtas lig balandžio 1 (1909 m.), nes norima kuo daugiau gauti veiklų ir norima, kad konkurse dalyvautų visi lietuvi, kurie nori ir gali prisidėti prie musų muzikos auklėjimo ir plėtojimo.

Pirmas čia rupestis turi būti — sutverti prie Dailės draugijos savųjų veiklų muzikalinę biblioteką; dėlto labai prašome kompozitorius siųsti netik veikalus, paskirti konkursui, — bet visus savo muzikalius darbus, kurie verti šiosios-tokios atidžios.

Musų premija mažai, ir aišku, jog ne tas skaitikas trauks dalyvauti konkurse, bet gilus įsitikinimas, jog kas gali dirbti, tai jo priedermė yra dirbti. Ir kiekvienas, kas atsisų Dailės draugijai savą didesnį ar mažesnį veikalelį — ar tai kompoziciją, ar dainelę — bus jau pridėjęs ranką prie pamatyto statydinio vienos didelės šakos musų jaunajai Dailėi.

Už pirmą M. Čurlianis.

(V-tis).

VAISIŲ PARDAVIMO BENDROVE.

Lietuvų daugybė yra sodų, bet iki šiol jie savininkams nedidelius metais ir užderėdavo. Jei kokiąs diktai laisų su prašymu tarp atkankančių iš Europos merginų paeisioti jiems pačias. Matyt pavirminis tarp amerikonių neranda sau tinkamų, tiki, kad atveis bus geresnės. Gal ir tisingai taip prisidėdavo taip pigiai parduoti.

J. Pelėda.

(L. U.).

ANT GALO PASISEKĖ NUSIŽUDYTI.

St. Louis, Mo. Ant galo moterėi Elzbietai Lovern pasisekė nusiziudyti. Iki šiol, per tris metus ji devynis kartus bandė sau gyvastį atimti: šešis kartus pėmė nuodų, vieną kartą su britva perpiovė sau kaklą, du kartus bandė pasiskandyt — bet vis be pasekmių. Paskutinį kartą patarnavo geriau karbolinė rugštis.

GEIDŽIA CENZUROS.

Washington, D. C. Kongresui paduotas sumanymas uždėti ant laikraščių cenzūrą, taigi apribuoti spaudos laisvę. Ar tik Amerikos politikeriai ne pradės žengti Maskolijos išbandytais keliais!

TORNADO.

Little Rock, Ark. 24 d. vasario, naktį, šitoje aplinkinėse užkulo smarkus tornado, kuris sugriovė nemažai triobų. 13 ypatų likosi užmūstyti, o daug daugiau sužeisti. Telegrafų dratai liko visi nutraukti.

EXPLOZIJA KASYKLOSE.

Joplin, Mo. Netoli nuo čia esančiose Heromine kasyklose 26 d. vasario atsitiko eksplozija, kurios penki darbininkai liko užmūsti; skaitlių sužeistų paduoda ant 20; tarp jų yra ir mirtinai sužeisti.

GAISRAI.

Columbus, O. Sudegė čia krautuvės Tracy Wells Co. Nuostolių gaisro padarytus skaito ant 30000 dol.

Hobart, Okla. Sudegė čia Dive departamentinės pardavinės. Nuostolių gaisro padarytus skaito ant 20000 dol.

Bakersfield, Cal. Netoli nuo čia, naktį, sudegė namai našlės Beckman. Ugnyje pražuvo našlė ir ketvertas jos vaikų. Manoma, kad moteris ir vaikai buvo žmogžudžių užmūsti, o paskui jie namus padegė, kad savo darbą paslėptų.

NELAIMES ANT GELŽKELIU.

Van Horn, Iowa. Netoli nuo čia išsiko ir vėžių greitai bėgantį gelžkelio traukinys. Prie to viena ypata liko užmūsta, o dik-tai žmonių tapo sužeisti.

TVANAI.

Nuo smarkių lytų pietinėse valstijose užgimė dideli tvanai, kurie labai daug nuostolių pridėjo: ypač dideli tvanai užgimė šiaurinėje dalyje Mississippi, vakarinėje Tennessee ir rytinėje Arkansas. Tvanai užgimė teipgi Kentucky, net Ohio valstijoje. Nuostolių tvanų padarytus skaito jau milijonais doliarų. Perkimas užmūstė tulį žmonių skaitlių.

REIKALAUJA ISDAVIMO.

Washington, D. C. Maskoliskasis randas pareikalavo nuo Amerikos išdavimo finlandiečio Mustonono. Finlandijos senatas nori jį turėti liudininku byloje prieš Finlandijos socialistus. Mat Mustonono išleido New Yorke brošiūrą, kurioje užmeta socialistams dalyvavimą plėšimuose.

TIESOS PRIEŠ SVETIMTAUCIUS.

Curson, Nev. Valstijos senatas priėmė jau pirmą teisdarytų būto priimtą sumanymą, kuriuo Nevada uždrausta ne Amerikos ukėsas valdyti pievas. Taigi nuo dabar šitoj valstijoje ne Amerikos ukėasai negali žemės turėti.

APVOGĖ LAIKE BALIAUS.

San Francisco, Cal. Laikė balius, kokį savo draugams iškėlė hotelyj turtinga moteris Ch. O. Alexander, pavogė merginai Jannie Cracker žemėgiminius kariolius 5000 dol. vertės.

DEL NULEIDIMO NUBAUSTOS KOMPANIJOS.

Augsčiausias teismas Illinois valstijos, už nuleidimus gabenant prekes nubaudė Illinois Terminal Co. 4000 dol., o Illinois Glass Co. 12000 dol.

TERP ATEIVIŲ JIESKO SAU MOTERŲ.

Ateivių užvežda ypač nuo vakarienių valstijų fermerių gausia diktai laisų su prašymu tarp atkankančių iš Europos merginų paeisioti jiems pačias. Matyt pavirminis tarp amerikonių neranda sau tinkamų, tiki, kad atveis bus geresnės. Gal ir tisingai taip prisidėdavo taip pigiai parduoti.

ANT GALO PASISEKĖ NUSIŽUDYTI.

St. Louis, Mo. Ant galo moterėi Elzbietai Lovern pasisekė nusiziudyti. Iki šiol, per tris metus ji devynis kartus bandė sau gyvastį atimti: šešis kartus pėmė nuodų, vieną kartą su britva perpiovė sau kaklą, du kartus bandė pasiskandyt — bet vis be pasekmių. Paskutinį kartą patarnavo geriau karbolinė rugštis.

GEIDŽIA CENZUROS.

Washington, D. C. Kongresui paduotas sumanymas uždėti ant laikraščių cenzūrą, taigi apribuoti spaudos laisvę. Ar tik Amerikos politikeriai ne pradės žengti Maskolijos išbandytais keliais!

TORNADO.

Little Rock, Ark. 24 d. vasario, naktį, šitoje aplinkinėse užkulo smarkus tornado, kuris sugriovė nemažai triobų. 13 ypatų likosi užmūstyti, o daug daugiau sužeisti. Telegrafų dratai liko visi nutraukti.

EXPLOZIJA KASYKLOSE.

Joplin, Mo. Netoli nuo čia esančiose Heromine kasyklose 26 d. vasario atsitiko eksplozija, kurios penki darbininkai liko užmūsti; skaitlių sužeistų paduoda ant 20; tarp jų yra ir mirtinai sužeisti.

GAISRAI.

Columbus, O. Sudegė čia krautuvės Tracy Wells Co. Nuostolių gaisro padarytus skaito ant 30000 dol.

Hobart, Okla. Sudegė čia Dive departamentinės pardavinės. Nuostolių gaisro padarytus skaito ant 20000 dol.

Bakersfield, Cal. Netoli nuo čia, naktį, sudegė namai našlės Beckman. Ugnyje pražuvo našlė ir ketvertas jos vaikų. Manoma, kad moteris ir vaikai buvo žmogžudžių užmūsti, o paskui jie namus padegė, kad savo darbą paslėptų.

NELAIMES ANT GELŽKELIU.

Van Horn, Iowa. Netoli nuo čia išsiko ir vėžių greitai bėgantį gelžkelio traukinys. Prie to viena ypata liko užmūsta, o dik-tai žmonių tapo sužeisti.

TVANAI.

Nuo smarkių lytų pietinėse valstijose užgimė dideli tvanai, kurie labai daug nuostolių pridėjo: ypač dideli tvanai užgimė šiaurinėje dalyje Mississippi, vakarinėje Tennessee ir rytinėje Arkansas. Tvanai užgimė teipgi Kentucky, net Ohio valstijoje. Nuostolių tvanų padarytus skaito jau milijonais doliarų. Perkimas užmūstė tulį žmonių skaitlių.

REIKALAUJA ISDAVIMO.

Washington, D. C. Maskoliskasis randas pareikalavo nuo Amerikos išdavimo finlandiečio Mustonono. Finlandijos senatas nori jį turėti

ho pasekmes, kad paaukauti pasikūpintą skatą apmokėjimui svetainės, arba kelionės išskaičiavimui, namieje su pralabomis, palikdama namieje su mylimiausiu ypatais, moterį ir vaikučius nusukčius ir ne kartą beveik be kasnio duonos namuose.

Gal kas pasakys, kad svajoju. Nesvajojau, kadangi tą savo akimis mačiau.

Ne esu aklų garbintoju Dr. J. Šliupo ir nekuriosios pažinimo su juo visiskai nesutinku, bet faktai visada pasilikta faktai.

Kaip matoma, Amerikos lietuvių nepasiklimo nedėkingi už tokių neįprastų triuškų. Scranteno ir kitų rytinių miestų lietuvių, išreikdami savo guodone, surengė pamėginimą, Dr. J. Šliupo 25 m. darbuosini lietuviųstės labui suaktyvinti, suteikė rankių geriausių daktariškų knygų. Chicago lietuvių, išgirdę apie suaktyvintą nemorę pasilikti užpakalyje, nes Chicago-čiai niekada pasukū kitus neslenka, visuomet pasirodo pirmose eilėse: jie sumanė išreikšti savo angsta guodone užsitaravusiam darbininkui, parupindami tam tikslų puišką dovanėlę, garų, artistiską iš bronzos nušiotą skydą su sidabro žirgvaikiu ir žemiau tokią pat juosta. Vėrs žirgvaikiu užrašas: "Tėvynės Mylėtojai", žemiau "Čikagiečiai". Apacioje žirgvaikiu, ant niuonės juostos, užrašas: "1883 D-rui J. Šliupui, dienioje 25 mefinių suaktyvinti Jo Literatiško-Veikimo, 1908". Tikimėsi, kad gerbiamas Dr. J. Šliupas dar ilgus metus nes dvasišką naudą mūsų nuvargusiais, bet žiurinėti į laimingą atelį tėvynę.

V. V. Rutkauskas.

REIKALUOSE LIETUVIŲ EMIGRANTŲ NAMO.

Gana svarbus yra klausimas įsteigimo "Lietuviams Emigrantų Namų". Tuom, kaip matome, labiausiai rūpinasi Susivienijimas Lietuvių Amerikoje; net pastarieji seimai išrinko komisijas su įsiekoti tinkamą vietą niūntam namui (klysta rašėjas: tokios komisijos nėra, yra vien komisija su įsiekojimui Tautiško namo. Red.). Plačiai "Tėvynės" spaltose pasipylė vyvairios nuomonės. Vienas nori, kad namas būtų New Yorke, kiti gi Chicago, Bostone, Philadelphijoje ir tt.

Isteigimas Lietuviams Emigrantų Namų reikalauja milžiniškų spėkų, žmonių sutarimo, pasiūlymimo, užsiekėjimo ir daug pinigų. Lai Susivienijimo kuopos ir sanarijai nemaiso Emigrantų Namų su namu "Susivienijimo L. A.", nes pastutiniame name ne bus galima apsupinti emigrantų reikalus. Emigrantų Namų privalo būti visiškai atskiras nuo kitų įstaigų. Susivienijimo Namų galima priekti jėb vienam iš didesniųjų miestų, tokiame namas bus tik Susivienijimo ir jo narių. Emigrantų Namų privalo rūpėti visai lietuviškai visuomenei, tuom privalo nūsiimt netik Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, bet visi lietuviai ir jų organizacijos, nežiurint kokių jos persiekinimų bei pažvalgų būtų. Emigrantų reikalai vienodi visur, todėl tuom privalo užsiminti visi tautiečiai, socialistai, laisvamaniai, patrijotai, kunigai, bažnytiniai ir bedvieiai, šitas klausimas pirmesni yra už statymą klostorių, tautiškių kolonijų ir tt., turi būti patstatys tuojaus po mokyklų klausimo.

Tas klausimas galėjo būti apkalbėtas jau keletas metų atgal, laike visuotinio lietuvių susižiavimo Philadelphijoje, Pa. Bet vakarykščios dienos įsiekoti per vėlu. Todėl sutvarkinti to reikalo galėtume atlik per laikraščius, su kurių pagelba gaitūni išrinkt reprezentantus susiešimui su kitomis organizacijomis.

Berods mažutėlę pagelbą ateičiai turi nuo Sv. Juozapo namo New Yorke, kuriame yra lietuvių p. Sedvydis, regis kunigų rūpesni įstatytas, teigti slavų Emigrantų Namus su prisidėjimu Susivienijimui L. A. apūpina, tulus reikalus lietuvių ateivių, bet visgi tai neganėsimas apūpimimas jų reikalų, ir toli da iki tikram organizuotam darbi; apsieisčia vien gerai norai, kuriuos visuomenė su vienytomis pajėgomis privalo paremti.

Mano nuomone, parankiausia Emigrantų Namų būtų vieta Hobokene, N. J., nes ten dar namų kainos ne taip augtos. Čia ir susiešimas labai parankus, nes tuoliau "Hudson" galima už 5c. važiuoti per visą New Yorką; namas

atsitų daug pigiaus negu Brooklyn ar New Yorke.

A. M. Martus.

IS CHICAGO, ILL.

Perstatymais pas mus teip įsimagino, kad nėra tos sanvaitės, kad viena ar kita draugija nestatytų kokį veikalėlį ant scenos, tik pastebėti reikia, kad niekas į laikraštį apie tuos perstatymus neparašo jokios kritikos; kaip buvo atlosta, kas geriau, o kas blogiau savo rolę atliko, kame buvo gerumas ar blogumas. Patarię sako: prie kelių gaspadorių, lieka puodas nedarytas, teip ir pas mus yra: yra tokių, kurie galėtų sį tą į laikraštį parašyti, bet pasitiki ant vieno kito, todėl nė vienas nieko neparašo laiksčiams žiniui visuomenės.

Vietinė, dar jauna "Būretė" Muzikališka draugija, vasario 21 d. parengė vakarą su gana įvairiu ir ilgu programu University Settlement svetainėje. Davė vieno akto komediją "Daktaro Kabinete" ir vieno akto dramą "Ne sau žmonės" is veikalo Vyduno "Prabodę Sešėliai"; beto buvo duetas ant pjano ir smuiko, dainos pačios draugijos choro ir tt. Vien gaila, kad visas prirėgimas nepasisekė teip gerai kaip buvo tikėtasi, arba žadėta.

Pirmiaus buvo lošta komedija "Daktaro Kabinete". Veikalėlis tai gražus ir nesunkiausias perstatyti, bet jeigu perstatyti nepasisekė, tai didžiausia kaltė mylėtojų lošėjų, silpna kalba J. Sūkiaus, kurs lošė jauno gydytojaus rolę. Gyvai ir originališkai atliko savo rolę kaimietis su savo žimona, kuri lošė p. M. Činikas ir F. Mazarytė, tik teigti truputį per silpnai kalbėjo. B. Vaitiekūnas rolę dvarponio, ir A. Zacharevičius ligo-nio, gerai atlošė.

Drama "Ne sau žmonės" yra tai veiklas gilios minties, kaip ir visos dramos, geram perstatymui reikalauja artistų pilnoj prasmės to žodio; tik tasyk drama žiūrėtoja užimti, ir jis suprasti jos prasmę. O kad to visko truko mūsų mylėtojams, tai galima buvo patėmyti, kad žiūrėtojai juokėsi, kur turėjo verkli, nes dramoj nieko juokingo nėra, tik susigrauzimas ir vargas perstatomas XVIII amžių Prūsų Lietuvoje. Kad lošėjų roles užėmė negalėjo atiduoti priguliniui jausmų, tai nėra dyvy, nes jie ne lošimu gyvenė, bet kad nors būtų aiškiau kalbėję Vysuomio visa svarba žodžio, o 5 eilę nuo scenos nebuvo galima suprasti ką šneka! Net porą kartų jis publikos atsielėpė sauksmas "garsiai!" Mykolas, jaunąs baudžiauninkas, nors kalbėjo aiškiau, bet nemokėjo išreikšti reikalingo susikimimo, kada jo motina miršta, ir atėjus dvarponiui, vilioja jo pasižadėjusią Aliutę. Senis agitatorius šneka, kad Mykolas būtų sau žmogus. Tuomet Mykolas neįsiraunda kitokio būdo išreikšimui savo jūzmo, vien griebsia už plaukų, ir krentas savo pirštus. Todėl neįstabu, kad publika iš tokių ne savo vietos gestų juokėsi. Nors p. Ilgaudis yra mylėtojas scenos, bet neturi reikalingo gabumo, kad likti geru lošėju.

"Apvėsio" moterų dragija, kov 7 d. perstatys dramą 3-jų aktų: "Kaip kas išmano, teip save gano", Hull House teatre. S. L. A. 36 kuopa statys balandžio 18 d. komediją 2 aktuose: "Vėlnias ne boba", South Side Turner svetainėje.

M. J. D.

IS MELROSE PARK, ILL.

Nors vos tik poras mėnesių, kaip čion susitvėrė Lietuvių Amerikos Užkū Klubas, bet jau pačioj pradžioj jis parodė savo veikimą. 20 d. vasario Klubas parengė vakarą. Buvo vaidinama farsa "Audra Giedroje". Artistai savo roles atliko gan gerai, tik reikarčiai jie darė per ilgus pertraukas kalbose; bet čia, tur būt buvo kaltė suflerio.

Po perstatymui buvo prakalbos. Kalbėjo du Chicago advokatai angali apie lietuvių ir jų istoriją ir apie lietuvių Amerikoje. Pakvietas iš Chicago socialistų 4 kuopos choras dainavo dainas. Marselietė nusisekė gana gerai, bet antrąją "Ant Barikadų", tai jau geriaus būtų buvę neprađėti. Matyt, kad mažai tebuvo prisirengę.

Publikos susirinko gerokai. Nors ir pirmą syk buvo M. Parke šis toks iškilmingas vakaras, publika vienok užsilaikė pusėtinai, nors ir šnekučiavosi tarp savęs ir net

savo įspūdžius karts nuo karto balsai išreikšdavo. Uždainavus chorui, visi nutilo. Matyt, kad ir ant teip dar mažai kultūriškai išsilavinusių melrosiečių daina daro didelį įspūdį.

Ant galo kalbėjo K. Gugis. Pirminus jam apie socialistus, sa-lėj pakilo triukšmas. Nepatinka melrosiečiams socializmas. Girdėjosi balsai: "Šalyn bedievi". Labiausiai čion atsimėjo vienas salininkas, kuris didžiu balsu rekė ant kalbėtojo.

I. Laskauskis.

IS WEST PULLMAN, ILL.

Terp čianysčių lietuvių nė jokių nesutikimų nėra, jie nesipravedžioja teip, kaip tai daro lietuviai kituose miestuose.

Yra čia kuopa S. L. A.; neseniai susitvėrė kuopa Tėv. Myl. Drg. Žinoma ir čia nestokuoja ardytojų gerų sumanymų, kurie atkalbinėja žmones nuo besirašymo prie tautiškių organizacijų, tokias vadinamos bedieviskoms.

Zalatorius.

IS KENOSHA, WIS.

21 d. vasario buvo čia iškilmingas jėjimas lietuvių su pamaldoms bažnyčion; pirma pamaldos būdavo halėj. Žmonių susirinko daug, traukė jie su pučiamų instrumentų muzika. Sėdynėse visi nesutipo, daugeliui reikėjo stovėti. Pinigus rinko lygiai nuo stovinių, kaip ir nuo sėdinių. Po ceremonijų svetainėje buvo parengtas teatrališkas perstatymas; atlošė dramą "Polnas ir muzikai". Žmonių susirinko daugiau negu kada nors pirma. Iš aktorių savo roles geriausiai atlošė Bagdanavičius ir Grabliauskas, kitiems truko reikalingos drąsos. Visas pelnas paskirtas, žinoma, ne tautiškiems reikalams, bet bažnyčios naudai. Po teatru žmonės teip linksminosi, kad ne vienas rėploms namon parėjo.

Kenoshietis.

IS HARTSHORNE, OKLA.

Lietuvių yra čia pusėtinai būrelis, bet supratimas ir apšvietimas jų ne augščiausiai pakilęs. Laikraščius mažai kas skaito, nes daugumas mano, kad tik netikinti į Dievą gali laikraščius skaityti, bet tikimtis jie netinka, uždrausti; nežino mat, kad laikraščius skaito visi, net dievočiams tikėjimo prižiūrėtojai kunigai. Užtai ty bijančių laikraščių nuomone pasiger, pasigėrus ne gražiai elgtiesi, tai labai dievota. Gaila, kad tokiuos kvailios nuomonės kunigai nesisistengia naikinti.

Darbai einą čia neblogiausiai: dirba keturias dienas savaitėje. 23 d. vasario, 8 oloj Rock Hill Coal Co. atsitiko dujų eksplozija, kuri apdegino gana sunkiai atstūnusi darbininkus.

Luskis.

IS BRADLEY, O.

Lietuvių yra čia 6 simyenos, o pavienių tris kartus daugiau. Visi pasikendė tamsybė; laikraščius išskyrus porą ypata, niekas neskaity; jeigu pakalbini skaityti laikraščius, tai atsako, kad jie ne lengvia žmogui gyvenima. Užtai negalai pinigų svaiginantiems gerimams, nors jie ne tik nelengvia gyvenimo, bet ji labai apunkina, ir juos čia gauti gana brangiai atsieina. Kada čia buvo karčiamos, tai ne vienas per dienas sėdėjo prie bakūtes, arba karčiamoj kazruodavo. Dabar karčiamos panaikintos, bet per tai girtuokliavimas tarp mūsų brolių nesumažėjo: kas mėgsta gėrimus, tas turi važiuoti į kitą miestą, kur karčiamos yra, mokėti už kelį 80c. Syk ten nuvažiavęs, kaip koks sugrįžta tie kelių dieny, praleidęs visus sunkiai uždirbtus pinigus. Argi ne būtų geriau už tuos pinigus parsigabenti naudingų raštų, kuriuos skaitant, išsilavinę protas.

Sičia yra vieni anglių kasyklos, kuriuose dirba ne blogiausiai. Turinčios šeimyną geras čia gyvenimas, bet pavieniam sunkus, nes vien gyvenimui išėna 8 dol.; reikia dar pirkti valgis. Tai vien veltai ir valgiui išėna po 25 dol. mėnesį. Pernai, sustojus darbam, ne vienas iš pavienių pusėtinai įsikolino, dabar gi, nors darbai ir geriau eina, bet darbininkai negali senųjų skolų išmokėti. Lietuviai būtų tegul čia ne keliauja darbo įsiekdami, ypač tegul čia nekeliauja neturinti savo šeimynos.

A. St.

IS BROOKLYNO, N. Y.

21 d. vasario atsibuvo čia nepaprasti debatai ant temos: "Ar

ženybiniame gyvenime vyras yra moters vergu, ar moteris—vyro?" Debatus surengė "Progreso Ratelis". Debatoriai buvo pasidabinę į dvi grupi: viena darodinėjo, jog moteris yra vyrų vergė, kiti gi—jog vyrai yra moterų vergai. Žinėjai ir nepaprasta mūsų publikai tema pritarukė daugelį klausytojų.

Daug apie tuos debatus rašyti nėra ką, bet reikia pažymėti, jog užsirašė kalbėti: Bakutis, Dekeris, Stankus, Rinkevičia ir Beniuševyčius už moterį, už vyrus gi—Degrys, Brazdžionis ir Vinikaitis; nuomonės apie ženybinį gyvenimą, apie moterį ir vyrą buvo neaiškios, skystos, jei taip galima pasakyti. Viena tik p. Beniuševyčiutė laikėsi arčiausiai temos ir bandė liogiškai darodinėjimas ir iš gyvenimo semtais faktais pertikrinti auditoriją, jog moters padėjimas ženybiniame gyvenime yra netikęs, vargingas ir jog ji tėra tame gyvenime vergė, o ne vyras.

Neminėdamas ypata, privesiu kelias jų mintis ir kelis išsireikšimus apie moterį ir vyrą: "vyrai nuo mažų dienų pratejo guodoti save, o ne žmonių, tad dėlto jie ne guodoja moters ir net savo motiną vadina įvairiais vardais; jie (vyrai) nesupranta "galybės ir susivaldymo" (?)—"motinos neisaukio vaikai taip, kad jie būtų žmonės ir pakol žmonės neišsadažės saumalybės, patol neisnyks vergija". Iš to išėina, kad vergiją palaiko žmonių saumalybė, o ne ekonominis dabartinų laikų draugių suėdymas.

Toliaus tulas debatorius, turis siejoje daug požiūrys, priilygino moterį prie gėlių: anot jo, kaip gėlė laukia, kuomet ją žmogus nuskys, kaip gėlė auga vien tik dėlto, kad ją žmogus nuskintų (!?), taip lygiai "merginos augančios vaikinams ir laukiančios jų ateisiant, kad nuskintų jas.... Kaip žmogus myli ir valo savo brangų ir dailų laikrodėlį, taip pat jis myli ir... savo žmoną...."

"Ir tas sentimentalizmas kalbėtojas, ar tačias debatorius, pamiršęs, jog didžiausis vyrų vargas yra tame, kad jis stovinėja pas fabriky vartus ir laukia darbo ir kad nuolat rūpinasi apie savo kuklielių išauginimą bei išlavimą...."

Ant galo vienas debatorių ėmė ginti vyrus ir darodinėti, kad moteris nėra vargė. Savo mintį jis rėmė sekandiais argumentais: moteris nėra vergė, nėra jos sveria po 400 ir 500 svarų (žingeidu, kiek tokių moterų tas ponas raštų tarp Brooklyn ir New Yorko lietuvių? Jisai pažymėjo, kad imis pavyzdžius tik iš jų); čia tula kompanija, gaminanti gyduoles nuo moterų riebumo, kasdien išleidžia apgarsinimams \$5000; čia mūsų moteris keliasi kasdien du sykiu: 5 val. ryto, kuomet išleidžia vyrą į darbą ir 1 ar 2 val. po pietų, ar kuomet joms patinka; pamiršęs, jog vergas yra perkamas už pinigus kaip jautis ar arklys, stengėsi darodyti, kad ir moteris perka sau vyrus, tarsi jautis ar arklius; moteris, mat, išteka už vyro, jei jis turi pinigų. Vienok ji pamiršta, kad vyrai labai retai teapsiveda, jei nužiūrėta jų mergina neturi "geltonojo velnio", t. y. pinigų. Ant galo to paties debatoriaus buvo paduotos definicijos vergijos ir ženybino gyvenimo. Man įsidėmimo jo paduota definicija (tur būt ne iš enciklopedijos paimita) butent: vergija tai yra atsakomybė užverstą vyrui ant sprando. Kitos definicijos yra geros pačios per save, bet nėra pritaikomos prie paskirtos temos. Tas pat debatorių atsinešė į jį gvideną, temą, ir savo nuomonės parėmimui naudojo gana riebius, nuo gatvės surankiotais argumentais bei anekdotais.

Abelnai imant, peisnėsta jokio rezultato iš tų debatų: gal būtų dëlto, kad, skiriant debatams temą, nebuvu išdirbtas tos temos programos. Pasibaigė ant to, kad vyrų apginėjams vyrai pasilikto vergais, moterų gi šaliminkams—moteris.

Reikty pažymėti, kad mūsų debatoriai (tuli iš jų) bereiklingai vartoja mažai kam tesuprantamus žodžius ir tankiai tie žodžiai jų pačių yra keistais įstariami ir ne vietoje pritaikiami. Šį vakarą vartota šiokie daugeliui nežinomi žodžiai: artifisiškas, reguliaminas, subjektas ir tt.; o svetimitautiški vardai—tai nėra ką ir besakyti: Hingel-vietoje Hegel, Damecheras vietoje Demostenes ir kt.

"Progreso Ratelis" ketina neto-

limoje ateityje rengti ir daugiau panašių debatų; tad su laiku bus išdirbta nuosekleisnių jų programos ir jie galės būti tikrai naudingi.

V. K. R—skas.

IS BROOKLYN, N. Y.

18 d. vasario buvo parengtas vakaras lietuviškos parapijinės mokyklos naudai; buvo teatrališkas perstatymas ir balius. Perstatė scenišką vaizdelį Sv. Kazimieras (keno jis sulpintas? Rd.). Žmonių susirinko apie 500. Ažlošus scenišką veikala, buvo dar monologas "Ubagas" (tai: tikrai lietuviškas pavadinimas! Kas gi lietuvišką kalbą teip nemaloniai teršia? Rd.). Vaikų choras padainavo šias dainas: "Lietuva tėvynė mūsų" ir "Sudiev Lietuva".

Tą pačią dieną buvo susirinkimas Giminio Pourėno Komiteto. Nutarta išrinkti tris delegatus New Yorko konferencijon, kuri atsisbu 23 d. vasario. Pakeltas sumanymas išrinkti dvi ypata atlankyti Pourėną kalėjime, bet nusprendimas apie tai atidėtas iki kitam susirinkimui.

Tą vakarą, prikabinėjant Alnikovui, susitvėrė lietuviškas skyrius teip vadinamo "Raudonojo Kryžiaus" (iš penkių narių. Nariai šitos naujai susitvėrusios organizacijos moka po 25c. kas mėnesį, ir tie pinigai siunčiasi Maskolijon šelpiti kalinius (Toki jau mieraai yra nuo seniai esancio Amerikoje "Kankinių Šelpimo fondo". Ar ne geriau būtų susiliejus abiem kruvon? Rd.).

J. A. S.

IS RIVERTON, ILL.

Neperseniai atviko iš Springfieldo čia lietuviškas kunigas kolektuoti naujai bažnyčiai Springfielde. Vaikščiojant po lietuvių namus, užėjo vienoj vietoj vestuvės. Ir kunigas buvo liudininku gražaus lietuvių apsiėjimo, nes vestuvėse net nustynė užimė.

Darbai eina čia ne per daug gerai: dirba pusė laiko.

Veselininkas.

VALPARAISO ĮSPUDŽIAI I MANE.

Kadangi jau daug buvo rašyta už ir prieš šią vietą, kaippateiti mokslui įgyti, tai, manau, nebus pro šalį ir man savo dviakį pridėjus.

Valparaiso, Indianos valsciuje yra žvarus kaiminis miestelis apie 7 tukstančias gyventojų, draikiškai išsimetęs po iškilų siek tiek plotą. Gatvės tiesios, plačios ir visos abasalai apsidotos medžiais, kurie vasaros meta priduođa daug patraukiančio gražumo. Namai, be keletos krautvinių, viešbučių ir diktokos apsties bažnyčių, dangliausai mediniai, dviejų ar vieno angsto. Gražiausiu triobesiu yra teismabutis, pastatytas viduryj didelio plecias ant augstumo, styrys savo bokstu augščia visų kitų namų. Gyventojai, išskyrus mažą dalį promoninkų, yra arba ukinkiniai, arba gyvenimą daro iš moksleivių. Mokyklų yra dvi liaudinės, viena telegrafiskoji ir apie dešimtis didelių namų Valparaiso Universiteto įstaigos, į kurių suvažiuoja du tukstančiai ir daugiau moksleivių, kurie yra susirinkę iš visų kraštų: japonų, apie 100 lietuvių, apie 200 žydų, didelė dalis Indianos valsciaus jaunuo-mėnės, o likusiai dalis iš vakarinii valsciu. Šita įstaiga išaugo iš mokiniojy seminaris ir lygšiol augščiausiu jos suteikiamu laipsniu, yra ginnazijos kurso laipsnis, teip vadinamas, scientific. Šita įstaiga užbaigtinai išleidžia mokiniojy, apūkeorius, apginėjus ir knygvėdžius; yra joje du pradiniai kursai medicinos, mokina mechaniško piešimo, giedojimo ir muzikos. Iš kalbų, be angliskos mokina: vokiskos, prancuziskos, ispaniskos, lotyniskos ir italiskos.

Gerumas šitos, kaip ir kiekvienos kitos mokyklos priklauso nuo gerumo jos mokiniojy. Kiek teko man patirti ir nuo pačių mokinių girdėti, tai kaulurke mokiniojy yra visai geri. Anot mokinių pasakos, ir nesimokines atsimeni už dviejų metų, ką jie pasako. Ypatinėjai gerai esą mokiniojai matematikos ir gamtos mokslų.

Bet ypatingu pravartumu šitos mokslo įstaigos yra prirengiomoji dalis. Į ją įstojant nereikia jokio egzaminu duoti ir galima pradėti nuo pat Abece. Čia mokina angliskos kalbos, skaityti, rašyti, pradinės aritmetikos ir pradinės

geografijos. Šitoje dalyje daugiausiai yra lietuvių; augštesnės mokslo sakas jų lanko vos keliolika, terp jų du žada šį pavasarį baigti kursą knygvedystės ir vienas antrą medicinos kursą. Yra teipgi 4 lietuviutės; viena jų mokinasi mokiniojauti, o kitų mokimomosi tikslu neteko patirti.

Kadangi čia laisvė yra duota įstoti be egzaminu, tai daugumas padaro klaidą ir paime augštesnės mokslo šaką; neperejęs žemesnės, tas jam dvigubai apunkina mokimomai ir jis visgi neismoksta paimto dalyko kaip reikia ir pasikui kaltę verčia ant mokyklos, bukta negerai mokinant, kuomet jis pats yra tame kaltas.

Antru pravartumu bėpinigai jaunomenei yra tas pigumas pragyventi. Kambarys dviem atsieina į sanvaitę nuo \$2.00 su apsidymu ir žibalu iki 60c. be apsidymo ir žibalo. Valgis įstaigos valgyklose yra trejopas, už: \$2.25, \$1.80 ir \$1.60 į sanvaitę. Geriausioj valgykloj vidutiniskos amerikoniškos viryklos valgis, vidutinėj mažai luo skiriasi nuo pirmutinės, o trečioj, kasdieniniu valgiu yra bulvės; čielos ir trintos su likučiais mėsos, kava, arbata, balta duona, pakaktinai acte raugintų agurkų ir kitų tolygių priegardų. Pirmose valgyklose teko but ir ragauti valgis, trečioj gi ne. Valgo-ma tris kartus per dienę: iš ryto prieš šešias, 12 dienų ir 6 val vakare. Žinoma toks valgis ir valgy-mas nėra sveikiausias ir daugumai atsiliepia ant jų sveikatos.

Nuo šitokio valgio vienas jaunas gyvas vaikinai, kurį teko suėiti, pradėjo visai kitaip žiūrėti į svetą. Jis atėjo prie to supratimo, kad labai kvaila yra gyventi; jo akims nė gyvenimo tikslas yra matomas, nė daiktas, dėl kurio verta yra gyventi. Sulyg jo išvedžiojimo išmintingiausiu daiktu yra užmerkti akis ant visados. Jis mat du metus maitinosi bulvėmis pigiojo valgykloj ir dirbo sunkiai. Atvažiuo su \$1.40 mokitais ir kaip tie pasibaigė, jis gražiai užvožė knygą, prisieję žiūrėti į valgykloj nesiojo torielius, skuto bulvės ir tt. nuo 4 val. ryto iki 7 val vakare kasdien. Už tris mėnesius tokio darbo jis gavo pavalgyti per tą laiką ir \$100 pinigais. Šitepos pralobės vėl stojo mokitais. Tokių milžinių kantrybės Valparaise terp lietuvių yra daug. Jie mokinasi, dirba, bedirbdami užmūri-ka iš mokslo ir vėl iš naujo tą patį kartuoja, bet laikosi savo ir galų gale per kokius 4 metus pasiekia mokslo, kurį kitur galėtų pasiekti per du. Čia jie, atvažiuavę be pinigų, sugaišinta daug laiko, sunaikina daug savo sveikatos, bet atsiekia savo tikslą su lengva širdžia, kad jie tą atsiekė patys ir neprivalo būti niekam už tai dėkingas.

Taigi nežiurint į visus tuos negerumus, kurie randama čionai, aš visgi lietuviams patarčiau mokslo įsiekoti sičia, nes čia žmogui be pinigų ir be pradinii mokslo pamatų jis yra prieinamiausias. Priemam čia jau susispietė gražus lietuvių būrelis, kuriame daga meile lietuviutės; čia jie darbuojasi kaip jie išmano tėvynės labui, turi gražų lietuvišką knygynėlį, kuriame randasi netik apščiai lietuviškų knygų, bet ir maž ne visi lietuviški laikraščiai ateina. Čia atvykęs mokslo įsiekodamas lietuvis turi gėra progą lavintis lietuvišką kalbą ir sekti bėgi savo tautos reikalų. Visi vaikinai, kuriuos teko suėiti, yra meilūs, širdingi atviri, tankiausiai tai ištrukeliai iš seminariškos grastos ir su jais lengva susitaikyti ir smagu gyventi, nors jie ir nebūtų tavųjų pažvalgų.

Kaip ir visur jaunomene, teip ir čia, maitina save saldžiomis sva-jonėmis tankiausiai. Paskutiniu laiku jiems atėjo į galvą, kad lietuviams būtų labai gerai turėti Valparaiso namus, kad ir menkus, by tik padalintus į tam tikras ląstas, kurios per sanvaitę atneša tiek ir tiek centų. Žinoma, tai yra gėra mintis ir labai geisina tam, kuris turi mokėti, o nėra iš ko. Kaip tyčia atsirado ir namas parduodamas tik už \$300 išmokstimis ir už \$3000 grynais pinigais. Niekas neliko daugiau daryti, kaip tik šokti visiems susitarus ir į nupirkti. Bet vieno dalyko sumanytojams truko ir tai prašėsiu—pinigų ir dël šitų niekų visas sumanymas iširo. Vienok, jei atsirastų kas su pinigais, tai ten istikro gėra gyvenimą galėtų daryti vien nuomodamas kambarius. Argi tai negeriau, kaip šinkuot kur pasmirdusiame šinkuje?

J. Laukis.

"APSVIESTASIS".

Priebalyj gyveno neturtingas daržininkas Juozas Plikis. Pas Plikį buvo trys margai žmonės. Tiek ras turtuolis! Kiti ir tiek neturi. Plikis ant savo žemės galėjo ir rūgių pasisėti, ir bulvių pasisodinti, ir karvę ganyti, ir kiaulę penėti. Ir daug ko kito jis čia galėjo. Vienu žodžiu kaip žmonės sako, žemė ji maitino. O darbas, tai niekis.

Pas žemdirbius visokių nelaimių būna—tai rūgiai perauga, tai bulvės supuva, tai ir visai neužauga. Tain nieks nekaltas—rūgius reikėjo savo laike suvėžti, bulvės sausėnėj vietoj pasodinti, o viską taip pasėti, kad lytaus būtų nei per daug, nei per mažai. Kas to nepadarė, ant kitų tegu nepurina. Nežinia kada jis—gerą kalendorių nusipirk. Tenai įvairius pranešimus rašo. Jie žiny, kada jis net už šimto metų. Taip pat reikėjo elgtis ir Plikiui, nesulauktyt tuomet jis tų nelaimių, ką ji į vargus įstume.

Turėjo Plikis žemės, turėjo jis ir savo grytelę su stogu, langais, durimis—tai buvo tikras vėgdiennio rumas. Tam rume gyveno visokių Dievo sutvėrimų—"blusų, utelių, blakių, musių, banbatierių, svirplių.... Visiems čia buvo gerai—vienas kitą šildė, vienas kitą maitino.

Diedas Juozas Plikis šio kiomis dienomis dirbdavo arba ant savo trimargio, arba pas dvarponį dienias atlikdavo. Jo boba, Marė Plikienė, arba stačiai Juozienė, tai grintelęj trūsėsi, tai kiaulę sėrė, tai daržą ravėjo. Boba taipogi karvę milžo, buizą virė, vaikus barė: vaikai gi lakstė, cypė, rekė, o žiemai atėjus, šalo ir badavo. Vieno žodžiu, paprastas buvo jų gyvenimas.

Užėjo šalta ziema—nelaiminga ziema. Jau vasara nieko gero nerodė: bulvės supuvo, rūgiai peraugo. Vis Dievo buta kaltu. Permažai žmonės ant mišių nesė, ir nepermadavo savo bausaus pono. Bus blogai!

Ateina Nelaimė pas mūsų daržininką ir džiugiasis: — Broleli mano, nepamiršau aš tavęs! Mes vis greta!

Plikis mat Nelaimę: Plikis nenor jos. — Gal sulauksiu pavasario? — Neptori, broleli, manęs? Neptori šandien, ateisiu rytoj. Vis be manęs neapsieisi, — nepabėgsi....

— Kaip Dievas! duos!... Nors nešaukia Plikis Nelaimės, nors nenori jos (ir kas gal norė-ti?), vienok ji jau arti jo: duonos mažai, bulvių nėra. O šeimyna nemaža, yr ką maityti.

Duona jau baigiasi: o pavasaris dar toli. Reiks kia

Lietuviškasis Statutas

ZYGMANTO I.

PAGAL TAD. CACKĮ,

Lietuviškai parašė Jonas Šliupas, M. D.

Artikulas XXIII. Kas vagišką būdą gaudytų žuvis kutroje ar koželkoje, tad pirmą kartą bus tvojamas botaigais; antrą kartą pagautas su lyčiumi, turės ausį nukirstą, o trečią kartą kaip vagis baudziamas bus (art. 27).

Artikulas XXIV. Ponai dūmos senū papratimu už klydinėjantį arklį po 6 grašius ims, o klydinėjantis darbinis gyvulius visumet veltui išdavinės, o kas per tris dienas galvijus užlaikytų, baudziamas bus¹⁾.

Antrame statute pridėta:

1. Vagisiki pašaukimai prieš urėdą išpažinti, privalo būti į atskiras knygas, juodomis vadinamas, įrašinėjami. (Tas pats art. 12 trečio statuto).

2. Nesuaugęs vagis neturintis šešiolikos metų, o su lyčiumi pagautas, kaklu nebus baudziamas, iš jo turto blėdis gausiai taps atlyginta, arba ant atsitarnavimo bus atiduotas, kasmet 50 grašių²⁾ atitarnauti turi. Tačiau prie keletos lyčių vaikysias pagautas, ant kuno baudziamas bus. (Tas pats art. 23 trečio statuto).

3. Jeigu lyčius taptų name užtiktas, o vaikai ir pati apkaltinti vogtus daiktus vartotų, tad privalo tas blėdis mokėti, o stokoje įgalėjimo užmokėti, gyvą atsakys.

4. Visos suvedžiojos ar suvedžiojotai dėl užlaikymo ištvirkimo ir prikabinėjimo moterų ir paleistuvystę, kenčiamais būti neturi, atbulai, nosis ir ausys turi būti tokiems žmonėms nupiaustytos, o jeigu dar po apturėtos baudos, taip pat prasikaltų, kaklu už kaltę baudžiami bus. (Tas pats art. 31 trečio statuto).

5. Jeigu kas išpratus savo pačios svetvyrstę, pagautų ją su svetmoteriu ir tuojau kaimynams tatau apskytų ir visiskai apie butybę to prasizengimo pertikintų, tuomet teismas abudu prasizengėliu kaklu nubausti palieps³⁾. O jeigu svetmoeris prie pagavimo būtų užmuštas, tad taip apie tai turi būti spręsta, kaip apie gvaltauninkus šlektiško namo parašyta (slg. perskyrimą X).

6. Kas benkartą užmuštų, laisvas yra nuo bausmės kaklo. Pagalvinė po jo, kaip po žmogaus prastos luomos, motinai priguli. (Tas pats art. 32 trečio statuto).

7. Pakampinėms karčiamoms būti ne privalo. (Tas pats art. 33 trečio statuto).

Trečiame statute patalpinta:

1. Nutarta, kad nors tame statute tuos, kuriuos pirmiau vadint nelaisvais, tame istatyme vadina šeimynyčiais (czeladz), tačiau tatau neatima tiesos eiti bylan dēlei jų išdavimo pagal istatus tame rankiuje besancius (art. 36).

2. Čigonai išgauti turi būti⁴⁾ (art. 35).

3. Jeigu kas apkaltinęs, paduotų į kalėjimą, o paženklintame laike nestotų ir teisos priezasties nestojimo neišrodytų, tai teismas, prabėgus tam laikui, turi laisvą apskytąjį padaryti ir apsergėti laisvą bylinėjimąsi su tuom, kas jį apkaltino (art. 34).

4. Išvežantis svetimą pačią netenka kaklo, o gyvastis pačios yra ant valios vyro (art. 29).

5. Jeigu kas keno javus vagišką būdą nupiautų, arba gatavus javus ar sieną pavogtų, tad su lyčiumi leista tokį vagį, ar pas jo poną, ar į urėdą nuvesti; teisa su vagiu padaryta taps. Jeigu kas tokius besiginančius vagis užmuštų, nebus atsakyme. O jeigu prie darbo nesugauta kaltininkų, tad taip pasielgti, kaip kitose dėl vagystės byloje (art. 26).

PERSKYRIMAS XII.

Apie užgriebimus ir pridėtinius atlyginimus.

Artikulas I. Jeigu kas kumelę iš kunigaikščio tabuno¹⁾ paimtų ir užgriebtų, tad užmokės penkias kapas grašių (beje 133 auksinus 10 grašių); pagriebiantis kumeluką, dešimtį kapų (266 auksinų 20 grašių) užmokės; bet jeigu ta kumelė ar kumelukas buvo pirkti ar turgavoti, tad duoti ar įsiulyti pinigai bus gausiai atiduoti. Jeigu kas iš tabuno barono (kiltesnio urėdininko) pagriebtų arklį, tad užmokės už kumeluką penkias kapas (133 auksinus 10 grašių), o už kumelę tris kapas (80 auksinų), už chlopišką arklį ir kumelę 50 grašių (24 auksinus); o jeigu brangiaus buvo arklis ar kumelė pirkti, arba savininkas prie pardavimo daugiau reikalavo, tatau jam gausiai taps sugrąžinta.

Antras ir trečias statutas prašalino skirtumą tarp kumelių iš viespataujančio bandų ir kiltesniųjų ponų, ir nusprendė, kad už užgriebimą kumeluko aštuonios kapos (171 auksinų 11 grašių), už kumelę 4 kapos (85 auksinai 20% grašių), už chlopišką arklį dvi kapi (42 auksinai 25 skatikai).

Artikulas II. Nieks neturi svetimo tabuno suiminti, tik apskelbęs blėdį, turi duoti žinią savininkui tabuno; galvijus-gi ir naminius paukščius suimti leista, ir duoti žinią savininkui, idant būtų pats, ar per išsiųstą žmogų prie apiptekavimo blėdies; o jeigu gavęs žinią savininkas nepribūtų iki trečiai dienai, tad nukentėjęs blėdį, pagal nuomonę kaimynų ir vazonio, tiek pas savę galvijų paliks, kiek lėnėša blėdis. Jeigu skriaudžiantysis už padarytą blėdį penorėtų atlyginti iki Kalėdų laikui, tuomet į teismą pavleistas bus, o pagal pranešimą, kokią vagnys, matėsis blėdį, padarė, teismas bus daromas. (Tas pats art. 1 antro ir trečio statuto).

Artikulas III. Jeigu kas šlektai arklį suimtų arba užgriebtų, turi būti baudziamas ta bausme, kokia yra paženklinta tiems, kurie mušti pasidrašina. (Tas pats art. 3 antro ir trečio statuto).

Artikulas IV. Taip-gi už pagrėbimą visokios luomos įmogus smarkiai bus baudziamas. (Tas pats art. 4 antro ir trečio statuto).

Artikulas V. Apkainojimas padėtas naminiams galvijams.

Artikulas VI. Kaina gulbės¹⁾ ir kitų naminių paukčių patalpinta.

Artikulas VII. Kaina sakalo²⁾, pelių vanagas (bioloro³⁾, peslio (krogulio⁴⁾, vištvanagio (ragogo⁵⁾, vanagėlio (drzemliko⁶⁾, paženklinta.

Artikulas VIII. Kaina javų į knygą statuto patalpinta⁷⁾.

Trečias statutas (art. 9) pridėjo prie kity veislių javų grikius. Taip daugelio daržovių paminėtų, nesiskaitė tuose statuteuose tabakas⁸⁾.

Artikulas IX ir X. Apkainojimas daigtų, valgynei ir naminiams panaudojimui paskirtų.

Artikulas XI. Kaina šunų visokeriopos veislės⁹⁾ taip medzioklei, kaip namų sergėjimui, su dideliu stropumu tapo statute apgarsinta.

Artikulas XII. Jeigu kas ant ko šunį pasiundyty, tad taip turi būti baudziamas, kaip kad jeigu pats sužeistų. (Tas pats antrame ir trečiame statute).

Artikulas XIII. Jeigu kas apsigyninę šunį užmuštų, neprivalo už jį mokėti. (Tas pats abiejuose vėlesniuose statuteuose).

Artikulas XIV. Jeigu pas ką šuo, arba galvijus blėdį apigardoje daryty, o uktveris arba ponas apie tatau žinotų, o tokio galvio ar šuns nesergėtų, arba nepriristų, už visas blėdis atsakys. Jeigu koks galvijus žmogų pažeistų, užgautamjam turi būti išduotas¹⁰⁾. Kas turėtų arklį, kurs spardosi, privalo jam skambaliuką paristi, idant nieks ant tokio arkliaus nesijodintų. Kas to atsargumo neužlaikys, už visas blėdis atsakys. (Tas pats antrame ir trečiame statute).

PERSKYRIMAS XIII.

Apie medžiojimą.

Pridėta apie žuklavimą, apie bebrų gonevas, apie gaisrus girioje ir apie kitas išgales.

Artikulas I. Medžiojantis¹⁾ svetimame miške be leidimo savininko, užmuštą žvėrį atiduos, ir pinigiskas baudas užmokės. Šaulys sugautas prie žvėrio, mirtimi bus baudziamas kaip vagis.

Antras statutas (art. 1) tą pačią bausmę panaujino, bet trečias statutas (art. 1) šauliui medžiojantiui be leidimo girios savininko paženklinto kalėjimo šešetą savaičių ir pridėjo sąlygą, kad už svetimo rubežiaus sužeistą žvėrį vytiš neleistu.

Artikulas II. Kaina taurio¹⁾, briedžio²⁾, laukinio arkliaus³⁾, elnio, stirmos, sabalo⁴⁾ ir kity žvėrių tame statute patalpinta. (Tas pats antrame ir trečiame statute).

Artikulas III. Jeigu kas turi svetimame miške bartis, sienpiovynes, ar pirtis, taip turi elgtis, idant iki azerui važiuotų su tinklu, šunų neimdamas, nė jokios šaudyklės, su kuria galėtų žvėrį užmušti. Kas turi sienpiovynes, tas jas dauginyti negali, bet plėšti taip-gi lankas turi galę, mis-ko-gi aptvėrimui gali pasikirsti. Turėdamas ežerą, gali medžių imtis padirbimui lovio žuvims ir kuriai laike žuvų gaudymo. Bartininkas tiek gali laipsniais⁵⁾ pajmti mauknų, kiek išsinešti ant savęs gali. Neleistu yra plėšiantiems mišką naikinti svetimas bartis. Lyginai ant lauko stovintį bartinį medį negalima arti paarti, kad nenudziutų. (Tas pats art. 3 antro ir trečio statuto).

Artikulas IV. Kas svetimą, o savame miške esančią sienpiovynę lieps nupiauti, arba svetimame ežere žuvis gaudyti leis, pinigiskas baudas užmokės. (Tas pats art. 4 antro ir trečio statuto).

Artikulas V. Jeigu kas ką savam miške bekertant užtikty, arba eidamas pėdsakų pasivyty, tad turi galę sulai-kyti, į savo namus žmones nuvezdinti, ir vėliū vėliausiai trečią dieną ponui tų žmonių duoti žinią, idant paimtų kaltininkus ant parankos, juos už padarytą blėdį atlygis. Jeigu-gi toks ponas ar neatkeliautų, arba atkeliaavęs tiesos nepadaryty, vagnys su dviem šlektom apikainos, o nuskriaustasai nuo-pagalvotojo blėdis turi pajieškoti. (Tas pats art. 5 antro ir trečio statuto).

Artikulas VI. Gincuose už bartis, ant kurių yra išskaptuoti ženklai, privalo būti tėmyjami senesnio laugio ženkly pėdsakai. (Tas pats art. 6 antro ir trečio statuto).

Trečias statutas (art. 7 ant galo) ant visados uždraudė chlopams už rubežiaus lobitį pardavinėti bartis.

Artikulas VII. Jeigu kas keno kutroje (markoje) žuvis gaudyti pasidrašinų¹⁾, arba maluną nudegintų, už gvo-lytą bus baudziamas ir gausiai blėdį be vilkinimo pagal nu-tarmę teismo atlygis. (Tas pats art. 7 antro ir trečio statuto).

Artikulas VIII. Jeigu kas lizdą sakalų, gulbių²⁾ iš-krickdyty, arba paukščių spastus sunaikintų, baudziamas bus. (Tas pats art. 8 antro ir trečio statuto).

Artikulas IX. Jeigu kas turi ant keno žemės bebrų gonevas³⁾, turi tiesą reikalauti, idant savininkas tos žemės nė pats, nė žmonėms neleistų paarti lauką, arba plėšti sienpiovynes atstume vieno numetimo lazdos⁴⁾, nuo to be-brų pylimo.

Artikulas X. Niekas niekam apvynojų natkinti ir ga-dinti neturi po smarkia bausme. (Tas pats art. 10 antro ir trečio statuto).

Artikulas XI. Kas pasidrašys mašinėnas paukščių iš-mėtyti, paukščius nuvaikyti, arba svetimais spastais gau-dyti, baudziamas turi būti. (Tas pats art. 11 antro ir tre-čio statuto).

Antrame statute pridėta:

1. Didesnė bausmė tapo paženklinta tiems, kurie pama-sisėnas paukščių aptėpioty degutu ar patrynioty česnaku, arba spastus pavogty. (Tas pats art. 12 trečio statuto).

2. Kaina bartiniam medžiui įstatyta. (Art. 13 tre-čio statuto kaina truputį padidinta).

3. Apkainojimas bičių įstatytas, bausmė mirties pa-gautam su lyčiumi bičių vagiui paskirta. (Tas pats trečia-me statute).

4. Už įkapojimą miško ar iškirtimą medžių netiktai reikia paskirti užmokėsį, bet ir bausmę nurodyti už pa-darytą gvo-lytą. (Tas pats trečiame statute).

5. Už kiekvieną vaisyj medį nukirstą svetimame sode šesis rublius grašių⁵⁾ bausmės užmokėti; ir atskirai už padarytą gvo-lytą statutas paskiria baudą. (Tas pats art. 16 trečio statuto).

6. Jeigu kas kam tyčiomis gaisrą užleistų ant miško, turi gausiai atlyginti. (Tas pats art. 17 trečio statuto).

Trečiame statute pridėta:

1. Nuo šventės septintos subatos (po Velykų) iki su-valymui iš laukų visokių javų, ant svetimų žemių medžioti neleistu (art. 18).

GALAS.

SKAITYTOJAMS

Kurie iki 15 d. šio mėnesio ne-uzimokės savo užvilktos prenu-meratos, tiems "Lietuva" bus su-laikyta. Kurie dabar užimokės, tie gaus dovanas. Skaitykite ap-garsinimą apie dovanas ant pusla-pio 6-to — Naujiena.

"Lietuvos" Išeituve.

(Tas nuo 4-to puslapio).

tarp jų kaip draugams: žemė yra laisva ir plati, o Didžioji Paslap-tis maloninga. Karas buvo tik im-tynės ar išmėginimas pajiegy — kaip ir galybės — neskiriamos žemės grobimui ar padėmės ar tau-tos naikinimui. Tai buvo prieš indijono priėmimą nuo baltojo žmogaus šautuvo ar plieninio peilio ar pirmą paragavimo demora-lizuojančio "uogninio-vandens".

Nejdomu, kad žmonės gimę lau-ke ir užaugę taip kaip aš aprašiau, turėjo skaudžiai nukentėti, budami priverstai priimti priemonišką gy-vėnimą iš visų pusių. Pereiginis indijono stovis apima nuo simto iki trijų šimtų metų sulyg padėmės ir jos susilietimo periodo su civili-zacija. Paprastai jie sėbravo su baltarpviais, metašitį ar du pirmą pasiekimo periodo paliekamųjų žemių gyvenimu. Per tą laiką jie laipsniškai keitėsi, ko pašalintis ne-pastebėjo, nors tas gana aišku bu-vo indijonui pačiam. Baltam žmo-gui jis nebuvo nieku kitu kaip tik "indijon".

Dabar, kaip jį galutinai prispy-rė aplinkybės, tokios kaip nusto-jimas žvėrių ir siaurinimas rubežių jo medžiojimo laukų, mainyti dra-bužius ir perimti madą nuo baltojo žmogaus, atmainyti maistą ir gy-vėnimą nesantariškuose namuose ar grinciose daugiaus užsidarius ir ant vietos, atmaina iš pirmo jam la-bai pakenkė. Besibastydantis po miškų ir plynės jis permainė sa-vo mintis ir sužeidė jas maž-daug sulyg filozofija baltojo žmogaus. Toliaus, maino bendrijos įvedė šautuvus ir "uogninį vandenį" ir su švelnię tam tikrus indijono pa-pročius savo pačių pravaratumui ir naudai, pradėjo demoralizuoti. Daugelis atsiskyrė nuo senos val-džios. Pasirodė ligos, kurios ne-buvo girdimos pirmiau ir laipsni-skai platinosi padėrmėje. Bet ko-lai buvo nerakštos girios ir plynės bastytis, tolai jų druti kunai atsi-laikė blogių. Kaip jie likosi prie-verti eiti ant paliekamųjų žemių, tai viskas tarytum žlugus su sykiu. Aš kalbu apie indijonus kaip veis-lę, nes buvo pavienės gentės ar še-mynos, kurios išliko. Kaip žmo-nės jie nužudė laisvę kuno ir laisvę nakties ir nebuvo nieku jų vietoj, kas būtų galėjęs įsigyventi maziau kaip per tris ar keturias gentkar-tes.

Butinai turi būti duota laikas susitaikymui reikaly, idant laukinis žmogus galėtų gamtiškai ir pase-kmingai priimti naują taisyklę. Kaip jį privertė prie to trumpu laiku, tai tas jį paklaidino ir atėmė jam narsą. Jis nužudė viltį ir nusimi-nė. Lavinimas jaunuomenės atle-tiskomis mankštynimis dabar apsi-tojo; protiškas lavinimas, toksai kaip teisgas atkartojimas pada-vimų ir didvyriškų sakinijų mūsų žmonių, pasiilovė. Iškvepianti mē-lė prie gamtos ir "Didžiosios Pas-lapties" likosi sustabdyta misio-jonierių palaikymu visokio tautiško tikybiško mokinimo "stabmeldi-sku". Ir taip, pakili, save gerbianti pavienio indijono siela likosi nu-stebinta ir jo geros ypatybės už-migdyta gentkarčiai ar dviem.

Tuo tarpu reikalai naujo gyve-nimo pasididino šimteriopai. Civi-lizavimo uždavinis valdžios Jung-tinių Valstybių, išauklėtas humanita-riskose ir praktiskose rybose, nu-vedė prie kas sykis didesnių per-mainų. Jo vaikai likosi susodinti mokintis svetimas pamokas sve-timoj kalboj. Jis turi laikyti iki trečios ar ketvirtos gentkartės lai-

nai pasekmei, tuo tarpu jis ru-šiasi politiskame prieglaudos name kaip priklausomas tautos prieglau-stinis! Yra smagu žinoti, kad prigimtinis amerikietis išklė iš ši-to paslėpto periodo į sveiką daly-vumą siolaikiniame gyvenime, kaip yra parodyta keliu, kurie yra pirm-takunais savo šiodieninės veislės.

DĖLEI MOKSLEIVIO P. G. ATSAKŲMO TEIP VADINA-MAM "DORAMJAM TEISY-BĖS JIESKOTOJUI".

"Lietuvos": 26 d. vasario patil-po moksleivio P. G. paskutinis žo-dis. Gaila kad tai paskutinis žo-dis (jau tą paskutinį žodį seniau reikėjo abiem pusėms ištarti. Red.), bet man nesinori tikėti. Jis nors pasislėpęs po slapyvar-džių turės duoti aiškesnius paai-skinimus, negu savo paskutiniame žodyje davė. P. G. išvilko viską, ką turėjo apgyimui savo vardo ir pastatė tašką, juokias vėliniškų juo-ku, užrūkė cigareta apsisuko ant vienos kojos, o skaitytojai turi ti-kėti, kad Graičunas ir kompanija melavo.

Pagal P. G. žodžių, ir S. D. P. atsakitos už 1906 m. revoliucijos komitetas apturėjo iš Amerikos 19282 rub. Tas teisybė ir Graičunas niekad priešai ne priešara-vo, bet jis reikalauja visos (abel-nos) atsakitos netik už 1906 me-tus, bet ir už 1907 ir 1908 me-tus, netik iš Amerikos suplaukusių aukų, bet ir iš Anglijos, Afrikos ir net iš pačios Lietuvos, ir iš mie-stelio Kupiškio, kur buvo iš kras-os ir monopolijų išimti pinigai. Juk Kupiškio krasa davė 12000 rub. (gal iš tų pinigų ne revoliu-cionieriai pasinaudojo. Ant spē-jimų ne galima reikalavimų remti. Red.). Tas skaitlines sutruktinio į krūvą nereikia augsto užrubežinio mokslo, užteks Kupiškio pradinės Akademijos mokslo. Jei paimsi-me 19282 ir padanginsime ant 3, tai išėina 57846 rub. (19282x3=57846 rub.). O kur da aukos iš Anglijos, Afrikos ir Lietuvos, kur pinigai Kupiškio krasos? Kitam reikia faktų prirodymui. mēlo, o moksleiviui užtenka jo paties nuo-monės, spējimo pavadinimui ma-gės ir kity melagiais. Taip žiu-rint ir svarstant, nestabtu, jei jis mato ir trusą tyčią susitvėrusį jo pragaisinimui.

Aš nesivaraū, kad skaityty ne-buvusias aukas, norėjau tik teisybę išgirsti, bet apsirikau ir jos neiš-girdau.

Moksleivis perspēja visuome-ni, jog jis "neabejoja", kad aš pulsui Laukį vaduoti. Bet man nėra jo-kio reikalo tą daryti, kadangi nė Laukiui, nė man jokios pavojus ne-gresia dėl pavadinimo mūsų me-lagiais.

Dr. A. L. Graičunas.

IŠ VISUR.

Montenegro kunigaikštystės so-stapily Cetinijoj gyventojai paga-vo da austrijokū ir tikėdami, kad tai Austrijos šnipai, nupiovė pir-miansiai ausis ir nosis, o paskui pakorė. Tas rodo, kaip montene-grinų nenekčiama Austrija. Ten gi, kur yra didelis nesikentimas ir menka priezastis karus gali pa-gimdyti.

Londonė teismas vėl pasiuntė kalėjiman apie 30 moterų ir mę-ginų kovotojų už savo tiesas. Tęp tų moterų yra ir užimančios augistas draugijoj vietas: tēp jų yra Lady Constance Lyton, duk-tė buvusio karaliaus vietininko In-dijose.

Garsus maskoliškųjų juoda-simčių vadas Puriškevičius, už gru-binioską laisvą rašytą organizato-rių moterų kongreso, Filosofovne-ri, likosi teismo pasmerkias vie-trečios ar ketvirtos gentkartės lai-

Užlaikymas prezidento su jė- alga ir kitoms išlaidoms, Ameri-kai atseina kas metai 290000 dol.; alga Prancūzijos prezidento yra 120000 dol. ir tiek jau skiria-ma jo kelioms, taigi iš viso 240-000 dol. Karalius mažos, turinčios vos tiek gyventojų kaip New Yor-keis Portugalijos gauna 567000 dol.; karalius Ispanijos suvirsūm 2 milijonų; Holandijos karaliene gauna 250000 dol. ir nemažas įplaukas iš karališkų dvarų; Pru-sų karalius apie 4 milijonus, Mas-kolijos caro alga didžiausia, nes 12 milijonų doliarų; di-džiausios svieto viešpatystės val-donas, Anglijos karalius gauna 3½ milijono doliarų.

Liepojuj, laike prastatymo vie-natme teatre, susirinko ložese gir-ti oficerai, liepė atnešti šampano ir tuščius butelius metė į publikos sėdynes. Direktorius pašaukė po-liciją, bet oficerai išsitraukė re-volverius ir apreiškė, jog peršaus kiekvieną, kas jų siantimą stab-dyti bandys. Ir ištiro į publiką pradėjo šaudyti. Publika, persi-gandusi, iš teatro pabėgo. Ofice-riai nedavė žiburių gesinti, liepė tik taisyk, kada pasigėre, supuolė ant grindų. Ar ne puikus caro sosto apginejai!

Prancūzijos randas padavė parlamentui sumanytą pensijų tarnaujantiems ant gelžkelių. Su-lyg to sumanymo, mašinistai ir peč-kuriai, tarnavę 25 metus, turi gau-ti po 500 algų. Visi tarnaujanti, tarnavę 15 metų, jeigu tarnystoj nužudė sveikatą, turi gauti pen-sijas. Ant Prancūzijos gelžkelių algos mašinistų yra 800 do., o peč-kurių 500 dol.

Prancūzijos randas suteikė Vokietijos užsėbinių reikalų mi-nisteriui Schreubneri didįjį kryžių garbės ligijos. Pirm to gavo pran-cūzišką ordėnų ir Vokietijos am-basadorius Paryžiu. Tas rodo, kad savitarpiniai prieštikiai tēp Prancūzijos ir Vokietijos eina ge-ryn. Apdovanojimas prancūzišką ordėnu Vokietijos ministerio yra pirmas nuo 1871 m. Vokietijos ciecorius apdovanojo augstu ordėnu Prancūzijos ambasadorių.

Vokietijos augstesnių moky-klų studentai nuo apšvietimo mi-nisterio pareikalavo, kad uždraustų mokykloms immatrikuluoti čekus studentus už čekų užpuolimus ant vokičių studentų Pragoj. Mini-steris vienok vokiškų studentų rei-kalavimą atmetė.

Austrijos ukėsis lankanti augš-tesnes mokyklas Vokietijoj likosi pašaukti namon karšton taryn-ston. Taigi aišku, kad Austrija rengiasi karan. Pašaukti po gin-klų ir serbai studentai besimokin-anti už jos sienų.

Berlyne, ant Friedricho gatvės likosi sumistas jaunas vaikinai, ku-ris su peiliu užpuolė ant moteries ir perdūrė jos drabužius, bet peilis moteries neužgavo. Policija vie-nok netiki, kad tai būtų tikrasia moterų piausytojas, kuris sužeidė jau 36 moteries.

Pietinėj Amerikoj, respublikoj Ecuador, kalnuose netoli Rio Bamba išsoko iš vėžių pasazierinis traukinys, nupuolė į 100 pėdų gilų riavą ir susidaužė. Prie to 25 ypa-tos tapo užmuštos, o 40 ypatų yra sunkiai sužeistų.

Tėmyklos ant salos Wight prietaisos, 27 d. vasario paženkli-no smarkius žemės drebėjimus, kurie galėjo atsitikti 5000 mylių nuo tėmyklos.

Kijeve, kariškasis teismas pas-merkė pakorimū trīs vyrus, o 21 prie sunkių darbų Sibiro kasyklo-se. Visi buvo sanariais social de-mokratų partijos. Tarpe pasmerk-tų yra Vladimir Semet, pirmo-sios dūmos atstovas iš Poltavos.

28 d. vasario veik visoj Pran-cūzijoj siautė sniego darganos. Kalnuose užpuolė ne mažai žmonių. Net pietiniuose Prancūzijos depar-tamentuose sniego yra gana gi-liai.

Redakcijos atsakymai.

Korespondentui iš Hammondo, Ind. Mergaičių, nė su joms drau-gaujančių ar susipykusių vyrų rei-kalais laikraščiai neužiima, nes tie dalykai laikraščius skaitančių visai neapeina, tai visai privati dē-reikaliai, kokius privatūs, be laiko-raščių reikia ir atlikti. Todėl Ta-mistos raštėlis netilpa.

S. M. FONDO PIRMININKAI.

Išgirdę apie naują atgimimą S. M. Fondo ir patyrę, jog norima susieti musų garbų muziką p. M. Petruską, galutinai besitobulinantį savo šakoj, ir giliai atjaušdamas lietuviškos visuomenės kultūriškam pasiekimui, skubinu prisidėti ir aš bent su keliais centais.

Sitam reikalui siūnė \$2.50, kurių \$2.00 skiriu kaip prenumeratą rengiamam muzikos vadovėliui, o 50c. tebūnie kaip narinė mokeskis metams.

Vėlydamas Fondui kuodaugiau- siai pasisekimo lieknosi iš širdies atsidavęs jo reikalams.

Jonas Zacharanskas.

NAUJI RAŠTAI.

"Dagis". Satyros, pašaipos ir juokų mėnesinis laikraštis. Boston, Mass. Išeidamas "Dagis" Publishing Co., Box 15, So. Boston, Mass.

"Dagis", taip kaip ir "Dilgėlės", iliustruotas. Straipsniai patilpe, kaip ir "Dirgėlės", kutena ypač ypatas.

Pohagontasa, Indijonų Karalaitė. Istoriska apysaka iš pirmųjų laikų Amerikos apgyvendinimo. Išeido Milašauskas, 25 Second st., So. Boston, Mass. 62 pusl.

VIETINĖS ŽINIOS.

— Pereitos nedėlios naktį, 1 val., einant iš salimono namon, likosi užmestas plėšikų karčiūminkas Richard H. Fink. Policistai rado jį krauju baloj ant Elizabeth st., netoli Washington Blvd., bet gabenant ligonbutin, jis pasimirė. Policija rado ligonbutį vieną pasautą vyriškį, kuris, kaip mano, dalyvavo užpuolime ant Finko ir jo tapo pašautas.

— Virtuvė Powers restorano, pn. 285 Wabash av., likosi nudurtas virėjas, gyvenantis pn. 28 Otgood str., 30 met C. L. Killy. Nudurė jį restorano tarnas G. C. Harbaugh. Mat siūdo vyrai už kokią ten mažąją susibarė, iš barnių perėjo į pestyne, kurios ir pasibaigė nudurimu vieno.

— Pereitą savaitę Chicagoj pasimirė 69 ypatos, arba 5 dangiųjų negų užpėitait. Terp pasimirusių buvo: 377 vyriškiai, 282 moterys; 641 baltparvis ir 18 parvutų. Vaikų iki 5 metų amžiaus pasimirė 102, senelių virš 60 metų 146. Daugiausiai mirčių buvo nuo žarnų ligų, nes 174. nuo džiovos 134, nuo plaučių uždegimo 67.

— Pereitos nedėlios dieną namuose pn. 796 West North av., jaunas vaikas, Christian Nelson užsimanė apžūrėti savo revolverį. Netyčia vienok gaidys nupulė ir revolveris iššovė; kulka pataikė 21 metų batsiuvini Marijui Huseb į galvą. Pašautą nugalėto ligonbutin, bet daktarai netiki, kad jis galėtų išgyti.

— Pereitos subatos dieną Chicagoj davė koncertą pagarsėjęs lenkas pianistas Paderevskis. Norinti vienok ne visi galėjo girdėti koncertą, nes bilietai jau sanvaitė pirmiau visi buvo išpirkti.

— Pereitos subatos dieną, dirbdamas prie taisymo namų pn. 7410 Yates ave., nupulė nuo 50 pėdų augšio 65 metų murininkas Jukabas Wright ir užsimušė ant vietos.

LIETUVIŲ LAISKAI.

Chicagos krasos centraliskame name, tarpe Jackson Boulevard ir Adams st., jeiga nuo Clark gatvės, priemenėje, pn. 175, to rumo lągė pareikalaukė laisčių po savo pravardę. Ten galima nueiti ir atsitiinti laisčių jeid kada, dieną ar naktį, šokią dieną ar šventadienį, nes toji dalis krasos visada laukia žmonių ateinant atsitiinti savų laisčių. Lietuvių laiskai yra sekančiai:

Adomaitis Kaz.
Alseviski A.
Armon Tonia.
Baltokas M.
Balandis Juozas.
Bacevičius Antanas.
Bernotas Antanas.
Baraukas Antanas.
Blauzdatė Ona.
Boris Peter (?).
Agnyska Burg (?).
Cicinskas Juozas.

Ceginskas M.

Dilipskas Vincas 4.
Dudas Endy (?).
Gawzius Jonas.
Gelentes Juozas.
Galop (?) Antanis.
Grigaliūnas Petras.
Jakiūnas Jonas.
Janis Paulius.
Janušas Petras.
Jarginn (?) Charlis.
Jaszas (?) Dominik.
Jerominas (?) Adolfas.
Jonionis Adomas.
Josnauskas Mikas.
Jucevičs Mikalajna (?).
Jusku Pauli (?).
Jurkus Juozapas 3.
Jurkewicz Adam (?).
Kalis Antanas.
Karbofsky (?) Antanas.
Kamšlidis A.
Kavolius Pit. (?) — (Karolius Petras).

Kipnis E.
Kosziw Wm. (?).
Kotvis Vl.
Kucinskais Miss Fenc. (?) — (Mis Praniška Kucinskaitė).
Kudis Vincas.
Kurtis Sozei (?) (turbūt Juozas).

Lalis Paulius.
Lapikas Alena.
Marcinkus J.
Martinkonis Stap.
Macas Juozas.
Kalis Antanas.
Maslauskas Pranas.
Mazureke Kate (?).
Morkelis Bronis.
Morkaitienė Barbora.
Olseviski (?) Juozas.
Olbrys Valerija.
Olseviski (?) Vlad.
Pietras Valerija.
Pietras Ona.
Plons A. (?).
Plotkin J. (?).
Povilonis V.
Portugenis V.
Pruckey Jons (?).
Pruncens J. (?).
Proscieci Barbola (?).
Punis Jonas.
Pukis Kazis.
Romeika Robert (?).
Roznis Juozapas.
Rubis Kazis — (?) Rublis.

Skludis F.
Spimaras Ambroz.
Sideris Aleks.
Ustaitis Jonas.
Valakauskas Antanas.
Veronike Kastėnė (?).
Zeudys (?) Mikas.

Daugybė pravedžių yra lenkiškai parašyti, gal jie priguli mūsų sukydusiems broliams "lenkams", bet idant visas lenkiskas pravardes išdionai perrašyti, užimtu perdaug vietos laikraštįje.

A. K. Rutkauskas.

Naujienu!

Mūsų laikraštis "Lietuva" turi šiandien 12 tuksantų skaitytų. Bet mes norime turėti 20 tuksantų. Todėl, kad surinkti dar 8000 "Lietuvai" naujų skaitytų, mes nuo 1 dienos kovo 1909 m. nusprendėme duoti dovanas kiekvienam lietuviui ar lietuvei, kurie užsirašys "Lietuvą" ir užsimokės už jį prenumeratą.

Minėtos dovanos bus duotos knygomis, abrozais, abrozėliais, stereoskopais ir tt., kas ką sau pasiskirs iš mūsų katalogo, šitoki būdu:

Kas užsirašys "Lietuvą" užsimokės \$1.00 prenumeratos, gaus "Lietuvą" per pusę metų ir už 25c. dovaną.

O kas užsimokės \$2.00 prenumeratą, gaus "Lietuvą" per visą metų ir už 50c. dovaną.

Sios dovanos bus duotos tik per du mėnesius. Todėl pasiskubink "Lietuvą" užsirašyti kol nėra vėlu.

Prenumeratos metai skaitosi nuo dienos užsirašymo šių metų iki tai pačiai dienai kitų metų. Todėl nėra reikalo laukti pusės metų ar naujų metų, nes kada "Lietuva" užsirašys tada bus tavo metai. Tai yra: užsimokėsi \$1.00 gausi "Lietuvą" per 6 mėnesius ir už 25c. dovaną, o užsimokėjęs \$2.00 gausi "Lietuvą" per 12 mėnesių ir už 50c. dovaną, nepaisant kada "Lietuvą" užsirašai: per vėlykas ar sekmines, jeigu užsimokėjai už metus, tai ir gausi "Lietuvą" per 12 mėnesių, ne trumpiau.

Nueik į pačią, išpirk money orderį vardu ir adresu:

A. Olseviski,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Sumai \$1.00 ar \$2.00 ir tą orderį prisiųsk savo laisike, o mes siųsim tau "Lietuvą" kas savaitę ir prisiųsim knygų katalogą, iš kurio pasirinksi sau knygas kokias norėsi, o mes jas prisiųsim dovanų.

Jeigu jau turi mūsų Katalogą, tai siųsdamas prenumeratą paminkė kokias knygas nori, o mes jas tau jau prisiųsim. Tik atminti, kad už \$1.00 prenumeratos negali gauti brangesnių knygų dovanom, kaip 25c., o už \$2.00 prenumeratos negali gauti brangesnių knygų kaip 50c. Jeigu nori gauti brangesnes knygas kaip 25c. arba 50c., tai ant kiek jos bus brangesnės, tiek turi viršaus pinigų prisiųsti.

Tie, kurie užsirašys "Lietuvą" pas mus agentus, gaus nuo mūsų agentų kuponą po 25c. vertės nuo kiekvieno dolerio užmokėtos prenumeratos, ir kada tuos kuponus mums prisiųsi, mes jiems prisiųsim tos vertės reikalaušas knygas, ar ką kitą, kas iš mūsų katalogo sau pasiskirs.

Todėl naudokitės iš sios progos, užsirašykite "Lietuvą", o gausite dovaną po 25c. nuo kiekvieno dolerio užmokėtos prenumeratos.

Sios dovanos bus duodamos tik per du mėnesius. Todėl pasiskubinkite "Lietuvą" užsirašyti.

Kurių laikas prenumeratos jau yra išsibaigęs, jeigu laike šių dviejų savaičių užsimokės, prenumeratą, tai ir jie gaus teiggi virš minėtas dovanas. Kurie iki 15 d. kovo šių metų neužsimokės savo užmiltos prenumeratos, tiems "Lietuva" bus sulaukyta. Todėl su užmokešiu pasiskubinkite.

A. Olseviski "Lietuvos" Išeiti.

APGARSINIMAI.

Kalendorius!

Kaina 25c.
"Lietuvos" išeistas Kalendorius 1909 metui kugėlės formate 5 1/2 x 7 1/2, 144 puslapių. Sis Kalendorius yra rupestingiau padirbtas už visus kitus Kalendurius. Apart katalikiškų švenčių parodo jis ir amerikoniškas ir lietuvių tautiškas šventes; teiggi parodo per visą metą, kasdien, kurioje valandžio ir minutėje teka ir leidžiasi saulė ir mėnulis svarbiausios Amerikos įstaigų: mokyklų, universitetų, ligoninių, kitiškos. Aprašė saulės ir mėnulių planetų ir jų sistemą, skirumą Suvenyčių Valstijų ir viso svieto, metrikais svarstomas, sąskuojamas ir kitokias mieras vartojamas Suven. Valst. ir kitur; visų viešpatyčių pinigų; terminus; tolimus nuo miestų ir miestų; Lietuvos kunigaikštis ir karalių metus, kuriuose jie viešpatavo; didžiausias svieto miestus ir kiek kuriame gyvenojų; kiek įventojų kiekvienoje valstijoje šiaurinės Amerikos; skolos kiekvienos viešpatyės; statistika kiekvieno amerikoniškų ūkystės pavirio; pašto reguliacijos; daug gražių pasakalių, pamokinių, dainelių, juokų ir tt. Kaina \$1.00 Kalendoriaus 25c., kas užsimoka \$2.00 prenumeratos už visą metą, šį Kalendorių gauna dovanai.

Reikalaudami Kalendoriaus ar "Lietuvos", adresuokite:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago.

PERAKAITI, kad vėliau nesigalėjum!

Chicagos Suvenyčių Kuopų Liet. Soc. Sąjungos Am. Teatriskais Rateliai, dalyvaujant žinomies ir visuomeniniais artistais, stato pirmą kartą ant scenos Br. Vargio dramą 3-jos veikmės "žmonės", nedėlioje, 14 d. kovo (March), 1909 m. Hull House Theatre, Halsted ir Polk st. (ėjimas nuo Polk gatvės. Anon. gramos bus vaidinamos kalbos. Kalbės laisvė, gėra angliska kalba. Miss Amalia Hoffer. Bus deklamacijos tarpe aktų ir gyvi paveikėliai iš moterų gyvenimo, prie kurių prirenimo prisideda žinomas dainininkas p. A. Zmuidzinavičia. Todėl gerbiama visuomenė kviečiama skaitalingai atsilankyti. Turime viltį, kad atsilankiusieji nesigalės.

Komitetas "Apvieto".

KAIP KAS ISMANA TAIP SĄVE GANOT!

Drama iš trijų veiksmų, stoma pirmą kartą Chicagoj ant scenos Moterų Draugystės "Apvieto", nedėlioje, 7 d. kovo (March), 7:30 valandą vakare, Hull House Theatre, Halsted ir Polk st. (ėjimas nuo Polk gatvės. Anon. gramos bus vaidinamos kalbos. Kalbės laisvė, gėra angliska kalba. Miss Amalia Hoffer. Bus deklamacijos tarpe aktų ir gyvi paveikėliai iš moterų gyvenimo, prie kurių prirenimo prisideda žinomas dainininkas p. A. Zmuidzinavičia. Todėl gerbiama visuomenė kviečiama skaitalingai atsilankyti. Turime viltį, kad atsilankiusieji nesigalės.

Komitetas "Apvieto".

TEATRAS! TEATRAS!

PERAKAITI, kad vėliau nesigalėjum!

Chicagos Suvenyčių Kuopų Liet. Soc. Sąjungos Am. Teatriskais Rateliai, dalyvaujant žinomies ir visuomeniniais artistais, stato pirmą kartą ant scenos Br. Vargio dramą 3-jos veikmės "žmonės", nedėlioje, 14 d. kovo (March), 1909 m. Hull House Theatre, Halsted ir Polk st. (ėjimas nuo Polk gatvės. Anon. gramos bus vaidinamos kalbos. Kalbės laisvė, gėra angliska kalba. Miss Amalia Hoffer. Bus deklamacijos tarpe aktų ir gyvi paveikėliai iš moterų gyvenimo, prie kurių prirenimo prisideda žinomas dainininkas p. A. Zmuidzinavičia. Todėl gerbiama visuomenė kviečiama skaitalingai atsilankyti. Turime viltį, kad atsilankiusieji nesigalės.

Komitetas "Apvieto".

TEATRAS! TEATRAS!

PERAKAITI, kad vėliau nesigalėjum!

Chicagos Suvenyčių Kuopų Liet. Soc. Sąjungos Am. Teatriskais Rateliai, dalyvaujant žinomies ir visuomeniniais artistais, stato pirmą kartą ant scenos Br. Vargio dramą 3-jos veikmės "žmonės", nedėlioje, 14 d. kovo (March), 1909 m. Hull House Theatre, Halsted ir Polk st. (ėjimas nuo Polk gatvės. Anon. gramos bus vaidinamos kalbos. Kalbės laisvė, gėra angliska kalba. Miss Amalia Hoffer. Bus deklamacijos tarpe aktų ir gyvi paveikėliai iš moterų gyvenimo, prie kurių prirenimo prisideda žinomas dainininkas p. A. Zmuidzinavičia. Todėl gerbiama visuomenė kviečiama skaitalingai atsilankyti. Turime viltį, kad atsilankiusieji nesigalės.

Komitetas "Apvieto".

TEATRAS! TEATRAS!

PERAKAITI, kad vėliau nesigalėjum!

Chicagos Suvenyčių Kuopų Liet. Soc. Sąjungos Am. Teatriskais Rateliai, dalyvaujant žinomies ir visuomeniniais artistais, stato pirmą kartą ant scenos Br. Vargio dramą 3-jos veikmės "žmonės", nedėlioje, 14 d. kovo (March), 1909 m. Hull House Theatre, Halsted ir Polk st. (ėjimas nuo Polk gatvės. Anon. gramos bus vaidinamos kalbos. Kalbės laisvė, gėra angliska kalba. Miss Amalia Hoffer. Bus deklamacijos tarpe aktų ir gyvi paveikėliai iš moterų gyvenimo, prie kurių prirenimo prisideda žinomas dainininkas p. A. Zmuidzinavičia. Todėl gerbiama visuomenė kviečiama skaitalingai atsilankyti. Turime viltį, kad atsilankiusieji nesigalės.

Komitetas "Apvieto".

Pavasariniai sutaisys.

Kiekvienas namų savininkas dabar išegzamnuos savo namų perdėm ir padarys tuos sutaisymus, kurie pasirodys reikalingais po žiemos metui; taip pat ir kiekvienas šeimininkė išvalys kambarius, kuriuose gyvena jos šeima. Taigi, dabar yra laikas valymo ir sutaisymo, todėl nereikia užmiršti sutaisyti dabar savo organizmą, namų musų gyvasties. Mes norime jums prigelbėti, todėl patariame vartoti Trinerio Amerikoniškąjį Elikysrą Karčiojo Vyno, kuris išvalys kraują, išvalys ir sutvirtys gromuliojimo organus. Vaisias sutaisys tai įsų organizmą kas bus reikalinga sutaisyti, įsai sutvirtis nusilpnėjusias dalis, kad tokiu būdu galėtumėte gerai veikti visas organizmas. Ligose skilvio ir žarnų, nusilpnėjimo, nerviškumo, pavargime, vaistas visuomet pagelbi; kartu pagelbi ir tiems, kurie nuožudė apetitą, kurie išblyškę nesveikuoją ir nusilpnėję. Net ir sveiki žmonės turėtų šiam laikui vartoti kada-nėkada Trinerio Amerikoniškąjį Elikysrą Karčiojo Vyno. Gaunamas aptiekose. Jos. Triner, 616-622 So. Ashland av., Chicago, Ill.

Jau išėjo iš po spaudos PROSPER MARIMEE'S

"Baltramiejus Naktis"

Aprašyta. Tikroji meilė. Prancuzy duelistai. Svarbus tikėjimiskis ginčas. Labai įdomus karalių, vyskupų ir kunigų darbai. Išskerdimas krikščionių 60 tuksantų, tik per vieną naktį.

"Baltramiejus Naktis" didelė, stora knyga, labai akyva, naudinga ir reikalinga kiekvienam perskaityti. Kaina 75c. Gaunama knygynuose pas agentus ir išleidėja, adresuojant:

J. Naujokas,

Madison Sq. Sta. Box 189,

New York, N. Y.

Knyga "Rafetas" (The Jungle)

kaina 1 dol.

UŽKVIETIMAS.

Kristijonas Rudavičia nori matyti visus savo draugus ir prietelius, kurie pasirodys jam išilkiuotai iš Chicago, Chicagoj Denvere ir kitose. Aprašė saulės ir mėnulių planetų ir jų sistemą, skirumą Suvenyčių Valstijų ir viso svieto, metrikais svarstomas, sąskuojamas ir kitokias mieras vartojamas Suven. Valst. ir kitur; visų viešpatyčių pinigų; terminus; tolimus nuo miestų ir miestų; Lietuvos kunigaikštis ir karalių metus, kuriuose jie viešpatavo; didžiausias svieto miestus ir kiek kuriame gyvenojų; kiek įventojų kiekvienoje valstijoje šiaurinės Amerikos; skolos kiekvienos viešpatyės; statistika kiekvieno amerikoniškų ūkystės pavirio; pašto reguliacijos; daug gražių pasakalių, pamokinių, dainelių, juokų ir tt. Kaina \$1.00 Kalendoriaus 25c., kas užsimoka \$2.00 prenumeratos už visą metą, šį Kalendorių gauna dovanai.

Reikalaudami Kalendoriaus ar "Lietuvos", adresuokite:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago.

PERAKAITI, kad vėliau nesigalėjum!

Chicagos Suvenyčių Kuopų Liet. Soc. Sąjungos Am. Teatriskais Rateliai, dalyvaujant žinomies ir visuomeniniais artistais, stato pirmą kartą ant scenos Br. Vargio dramą 3-jos veikmės "žmonės", nedėlioje, 14 d. kovo (March), 1909 m. Hull House Theatre, Halsted ir Polk st. (ėjimas nuo Polk gatvės. Anon. gramos bus vaidinamos kalbos. Kalbės laisvė, gėra angliska kalba. Miss Amalia Hoffer. Bus deklamacijos tarpe aktų ir gyvi paveikėliai iš moterų gyvenimo, prie kurių prirenimo prisideda žinomas dainininkas p. A. Zmuidzinavičia. Todėl gerbiama visuomenė kviečiama skaitalingai atsilankyti. Turime viltį, kad atsilankiusieji nesigalės.

Komitetas "Apvieto".

TEATRAS! TEATRAS!

PERAKAITI, kad vėliau nesigalėjum!

Chicagos Suvenyčių Kuopų Liet. Soc. Sąjungos Am. Teatriskais Rateliai, dalyvaujant žinomies ir visuomeniniais artistais, stato pirmą kartą ant scenos Br. Vargio dramą 3-jos veikmės "žmonės", nedėlioje, 14 d. kovo (March), 1909 m. Hull House Theatre, Halsted ir Polk st. (ėjimas nuo Polk gatvės. Anon. gramos bus vaidinamos kalbos. Kalbės laisvė, gėra angliska kalba. Miss Amalia Hoffer. Bus deklamacijos tarpe aktų ir gyvi paveikėliai iš moterų gyvenimo, prie kurių prirenimo prisideda žinomas dainininkas p. A. Zmuidzinavičia. Todėl gerbiama visuomenė kviečiama skaitalingai atsilankyti. Turime viltį, kad atsilankiusieji nesigalės.

Komitetas "Apvieto".

TEATRAS! TEATRAS!

PERAKAITI, kad vėliau nesigalėjum!

Chicagos Suvenyčių Kuopų Liet. Soc. Sąjungos Am. Teatriskais Rateliai, dalyvaujant žinomies ir visuomeniniais artistais, stato pirmą kartą ant scenos Br. Vargio dramą 3-jos veikmės "žmonės", nedėlioje, 14 d. kovo (March), 1909 m. Hull House Theatre, Halsted ir Polk st. (ėjimas nuo Polk gatvės. Anon. gramos bus vaidinamos kalbos. Kalbės laisvė, gėra angliska kalba. Miss Amalia Hoffer. Bus deklamacijos tarpe aktų ir gyvi paveikėliai iš moterų gyvenimo, prie kurių prirenimo prisideda žinomas dainininkas p. A. Zmuidzinavičia. Todėl gerbiama visuomenė kviečiama skaitalingai atsilankyti. Turime viltį, kad atsilankiusieji nesigalės.

Komitetas "Apvieto".

TEATRAS! TEATRAS!

PERAKAITI, kad vėliau nesigalėjum!

Chicagos Suvenyčių Kuopų Liet. Soc. Sąjungos Am. Teatriskais Rateliai, dalyvaujant žinomies ir visuomeniniais artistais, stato pirmą kartą ant scenos Br. Vargio dramą 3-jos veikmės "žmonės", nedėlioje, 14 d. kovo (March), 1909 m. Hull House Theatre, Halsted ir Polk st. (ėjimas nuo Polk gatvės. Anon. gramos bus vaidinamos kalbos. Kalbės laisvė, gėra angliska kalba. Miss Amalia Hoffer. Bus deklamacijos tarpe aktų ir gyvi paveikėliai iš moterų gyvenimo, prie kurių prirenimo prisideda žinomas dainininkas p. A. Zmuidzinavičia. Todėl gerbiama visuomenė kviečiama skaitalingai atsilankyti. Turime viltį, kad atsilankiusieji nesigalės.

Komitetas "Apvieto".

TEATRAS! TEATRAS!

PERAKAITI, kad vėliau nesigalėjum!

Chicagos Suvenyčių Kuopų Liet. Soc. Sąjungos Am. Teatriskais Rateliai, dalyvaujant žinomies ir visuomeniniais artistais, stato pirmą kartą ant scenos Br. Vargio dramą 3-jos veikmės "žmonės", nedėlioje, 14 d. kovo (March), 1909 m. Hull House Theatre, Halsted ir Polk st. (ėjimas nuo Polk gatvės. Anon. gramos bus vaidinamos kalbos. Kalbės laisvė, gėra angliska kalba. Miss Amalia Hoffer. Bus deklamacijos tarpe aktų ir gyvi paveikėliai iš moterų gyvenimo, prie kurių prirenimo prisideda žinomas dainininkas p. A. Zmuidzinavičia. Todėl gerbiama visuomenė kviečiama skaitalingai atsilankyti. Turime viltį, kad atsilankiusieji nesigalės.

Komitetas "Apvieto".

TEATRAS! TEATRAS!

PERAKAITI, kad vėliau nesigalėjum!

Chicagos Suvenyčių Kuopų Liet. Soc. Sąjungos Am. Teatriskais Rateliai, dalyvaujant žinomies ir visuomeniniais artistais, stato pirmą kartą ant scenos Br. Vargio dramą 3-jos veikmės "žmonės", nedėlioje, 14 d. kovo (March), 1909 m. Hull House Theatre, Halsted ir Polk st. (ėjimas nuo Polk gatvės. Anon. gramos bus vaidinamos kalbos. Kalbės laisvė, gėra angliska kalba. Miss Amalia Hoffer. Bus deklamacijos tarpe aktų ir gyvi paveikėliai iš moterų gyvenimo, prie kurių prirenimo prisideda žinomas dainininkas p. A. Zmuidzinavičia. Todėl gerbiama visuomenė kviečiama skaitalingai atsilankyti. Turime viltį, kad atsilankiusieji nesigalės.

Komitetas "Apvieto".

TEATRAS! TEATRAS!

PERAKAITI, kad vėliau nesigalėjum!

Chicagos Suvenyčių Kuopų Liet. Soc. Sąjungos Am. Teatriskais Rateliai, dalyvaujant žinomies ir visuomeniniais artistais, stato pirmą kartą ant scenos Br. Vargio dramą 3-jos veikmės "žmonės", nedėlioje, 14 d. kovo (March), 1909 m. Hull House Theatre, Halsted ir Polk st. (ėjimas nuo Polk gatvės. Anon. gramos bus vaidinamos kalbos. Kalbės laisvė, gėra angliska kalba. Miss Amalia Hoffer. Bus deklamacijos tarpe aktų ir gyvi paveikėliai iš moterų gyvenimo, prie kurių prirenimo prisideda žinomas dainininkas p. A. Zmuidzinavičia. Todėl gerbiama visuomenė kviečiama skaitalingai atsilankyti. Turime viltį, kad atsilankiusieji nesigalės.

Komitetas "Apvieto".

TEATRAS! TEATRAS!

PERAKAITI, kad vėliau nesigalėjum!

Chicagos Suvenyčių Kuopų Liet. Soc. Sąjungos Am. Teatriskais Rateliai, dalyvaujant žinomies ir visuomeniniais artistais, stato pirmą kartą ant scenos Br. Vargio dramą 3-jos veikmės "žmonės", nedėlioje, 14 d. kovo (March), 1909 m. Hull House Theatre, Halsted ir Polk st. (ėjimas nuo Polk gatvės. Anon. gramos bus vaidinamos kalbos. Kalbės laisvė, gėra angliska kalba. Miss Amalia Hoffer. Bus deklamacijos tarpe aktų ir gyvi paveikėliai iš moterų gyvenimo, prie kurių prirenimo prisideda žinomas dainininkas p. A. Zmuidzinavičia. Todėl gerbiama visuomenė kviečiama skaitalingai atsilankyti. Turime viltį, kad atsilankiusieji nesigalės.

Komitetas "Apvieto".

TEATRAS! TEATRAS!

PERAKAITI, kad vėliau nesigalėjum!

Chicagos Suvenyčių Kuopų Liet. Soc. Sąjungos Am. Teatriskais Rateliai, dalyvaujant žinomies ir visuomeniniais artistais, stato pirmą kartą ant scenos Br. Vargio dramą 3-jos veikmės "žmonės", nedėlioje, 14 d. kovo (March), 1909 m. Hull House Theatre, Halsted ir Polk st. (ėjimas nuo Polk gatvės. Anon. gramos bus vaidinamos kalbos. Kalbės laisvė, gėra angliska kalba. Miss Amalia Hoffer. Bus deklamacijos tarpe aktų ir gyvi paveikėliai iš moterų gyvenimo, prie kurių prirenimo prisideda žinomas dainininkas p. A. Zmuidzinavičia. Todėl gerbiama visuomenė kviečiama skaitalingai atsilankyti. Turime viltį, kad atsilankiusieji nesigalės.

Komitetas "Apvieto".

TEATRAS! TEATRAS!

PERAKAITI, kad vėliau nesigalėjum!

Chicagos Suvenyčių Kuopų Liet. Soc. Sąjungos Am. Teatriskais Rateliai, dalyvaujant žinomies ir visuomeniniais artistais, stato pirmą kartą ant scenos Br. Vargio dramą 3-jos veik

minkite! Gelbkite save! Šauki-
tėsi prie mūsų!

Eikite ten, kur busite gydomi sanzi-
nginai ir greitai pasveiksite! Sučėdysį
laiką ir pinigų eidamas į American Me-
dical Dispensary. Patarimas dykal.

Sutimimai ir kitoki nesveikimai yra išgydomi trumpu laiku to kelioms dienoms mi-
nus originaliąją būdą gydymo. Atsiekantį pritaikytas mūsų gydymą yra ištaikomas ir nu-
dugulnias būdas ant viso, patikintį nendugulnias išgydomi. Nepuikiai laiko ir nesitęsi-
javojei savo sveikatos, klausdamas patarimo pas apšvietorį ar draugą. Jei šiai atsiekantį
gydomas, tai gali būti tikras, kad turėsi tą ligą per visą savo amžių ir ji visuoomet algabana
tamsiai nesilais ir susikurtimui. Mūsų išgydomi sustandusio tokių ligų, dūlio kad turime joms
ypačią gydymą.

UŽSINIMAS ARBA UŽKIMAS VARPUS. Nėdug skirto kaip ligai keiti
nuo uždavio varpus ir kiek deklant samantį pigiau ir šuveliojo, mūsų gydymas tamsių tik-
ri išgydys. Su mūsų gydymu uvertėja kito plauštinio. Mūsų gydymas yra geriausias rimo
pasaiti, be jokio skausmo ji pradėdina nesveikam ant visados.

UŽNUODIJUS KRAUJO. Jei variojai nendugus vaistus ir turi skausmus, šals-
dus burnoje, perkėtie ar prastikimus ant, kokios nors dalies kuno, tai sergi nu uždaviofio
kraujo, kuri gali išgydyti **American Medical Dispensary**. Mūsų šloksme sutinkamasi išgy-
domą ligą pradėdinaus padėjime. Mūsų išvalymo tuo kraują grynai ir pradėdinaus iš viso
kuno įvalius nesveikatis bei naodus trumpesniu laiku negu kas kitas kokioj dalyj pasaitis.

GUMBUOTOS IR BUSIUSKĖ CYBLOS. Tais padėjim gyvali mūsų išgydo be su-
didelio laiko, be jokio skausmo ir ant kojos. Mūsų gydymas pradėdina visokius ligotus pa-
dejimas, pagaminti pilną bėgim kraujo, sugrędina greitai normaliąją sveikatą ir tvirtumą.
Skausmai praenka visa.

Mūsų išgydoma kuomet kitiems nenusiseka.
Mūsų telpi išgydoma trumpu laiku visas ligas, kurios apšvietėja tarp jaunų, senų ir
pusamųjų vyrų. **PASIKLAUSIMAS IR IŠTIRIMAS DYKAI.** Visų užsikimšusio slėp-
tijo. Jei bus gydymas, niekas to beidnos. Mūsų turime tam tikrą gydymą kiekvienai
ligai.

\$10. vertės ištyrimas su X-spinduliais dykal.
Vyrui, muanai apšvieti, pritalo atsiekantį pas mus diti ištyrimo, idant žinoti ar jie
slinka apšvedimui ar ne. **Kitiųgi gali būti kune kokios ligos, kuri kildytų lėmingsam gyve-
nimui apšvedimams.**
Jeigu tamsita turi koki nesveikimo kune, paimantį nuo persaugimo gamtos tiesi, tai
nemergia jo uždavio dešimto, nes dešimti tikrai galėsi ligai įleisti šaknis pilnai ir kune, o tada
tavo sveikata galėdinti sureik.

Atsiekia ištyrimui į **American Medical Dispensary** ošią ir uždavioj sau, kad esi tik
apsivesti.

IŠTIRIMAS IR PASITEIRAVIMAS DYKAI
Nereikalausjamo pinigų pradžiai gydymo. Jei negali atėti pats, rašyk.

American Medical Dispensary
91-93 E. Washington Street Chicago, Ill.

VALANDOS PRIEMIMO: nuo 10 ryto iki 4 po pietų ir nuo 6 iki 7 vakaro.
Nėdidišienio ir šventadienišio nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

Visi tie, kurie šaukiasi gydytis TUR šauktis asabiškai dėlto, kad
ligos ir kitoki padėjimai negal būti gydyti telp gerai per raštus kaip
galima gydyti asabiškai. NERASYKITI, URS, ANKURAS